

Csikósné Marton Lívía

TANÁRI KÉZIKÖNYV
MY ENGLISH BOOK
Class 8

APÁCZAI KIADÓ
Celldömök, 2008

AP-082431

ISBN 978-963-465-255-7

A kiadó a kiadói jogot fenntartja.
A kiadó írásbeli hozzájárulása nélkül sem a teljes mű,
sem annak része semmiféle formában nem sokszorosítható.

Kiadja az APÁCZAI KIADÓ Kft.
9500 Celldömölk, Széchenyi utca 18.
Telefon: 95/525-000; fax: 95/525-014
E-mail: apaczaikiado@apaczai.hu
Internet: www.apaczai.hu
Felelős kiadó: Esztergályos Jenő ügyvezető igazgató

Nyomdai előkészítés
ARTéria DTP-Műhely Bt.

Terjedelem: 7,21 A/5 ív

BEVEZETÉS

A *My English Book Class 8* tankönyv szerves folytatása a *My English Book Class 4, 5, 6* és *7* című tankönyveknek, így a nyelvi tartalom és választott témakörök tekintetében is alkalmas az előző évfolyamokon elsajátított nyelvi ismeretek és képességek elmélyítésére és továbbépítésére. A feldolgozott témakörök és a szókincs megfelelnek az ajánlott kerettantervekben foglaltaknak, valamint az *Apáczai kerettantervcsalád angol nyelv 8. évfolyam* tartalmi és fejlesztési követelménybeli előírásainak. Így elsősorban az angol nyelvet heti 3 (évi 111) órában tanuló diákoknak szól, de a munkafüzetrel – amely nagyon sok és sokféle feladatot tartalmaz –, illetve a kiegészítő anyagok tanórán történő feldolgozásával együtt alkalmas a heti 4 vagy akár 5 óraszámú dolgozó osztályok részére is. (A *Tanmenet javaslatok* című fejezetben két változat is megtalálható.)

A logikus, világos felépítésű tankönyv – egy fő témán belül feldolgozandó résztémák, ismétlődő feladatok, összefoglalás – könnyen használható mind a gyermek, mind a tanár számára. Sikeresen egyesíti a külföldi kiadású nyelvkönyvek erőseit, de kifejezetten a magyar gyerekek igényeit tartja szem előtt. Ezért – a munkafüzetben – rendszeresen szerepelnek olyan gyakorlatok, mint például a fordítás angolról magyar, illetve magyarról angol nyelvre, valamint a szövegértést fejlesztő, magyar kérdésekre magyarul megfogalmazott válaszokat váró feladatok. A *kétnyelvű közvetítő készségek* fejlesztése mellett fontos célkitűzése, hogy képessé tegye a tanulókat arra, hogy saját életükről, tipikus élethelyzeteikről tudjanak angolul kommunikálni (amelyhez a külföldi kiadású nyelvkönyveknél több segítséget ad). Továbbá felhívja a figyelmet és több gyakorlati időt szentel a magyar gyerekek számára problémás nyelvtani jelenségekre.

Akárcsak az előző tankönyvekben, ebben a kötetben is fontos szerephez jut a kommunikatív kompetencia fejlesztése, mind a négy alapkészséget figyelembe véve: az olvasásértést és a beszédkészséget, a hallás utáni értést – a bőséges

hanganyag sok ilyen fejlesztő gyakorlatot tartalmaz –, valamint az íráskészséget, melynek fejlesztésére a munkafüzetben külön fejezet jut (*Scrapbook Guide*).

A szókincs bővítése szisztematikusan történik, életszerű, többnyire humoros párbeszédekkel és érdekes, a korosztály érdeklődésének megfelelő szövegekkel; folyamatos ismétléssel, a nyelvtani tudatosság és az önálló tanulás stratégiájának kialakítása mellett.

A mechanikus gyakoroltatás helyett inkább a tanulók gondolkodását és alkotóképességét fejlesztő feladványok vannak többségben, mindvégig szem előtt tartva mind szókincs, mind nyelvi fordulatok tekintetében a tanulói élethelyzetekben való sikeres alkalmazás szempontjait.

Közismert tény, hogy egy átlagos tanórán egy tanuló átlagosan 20 másodpercet beszél. Minden órán, de különösen egy nyelvórán ez döbbenetesen kevés. Ha csak 5 perc pármunkát alkalmazunk, ez az idő már a 15-szörösére nőhet! A frontális osztálymunka helyett – különösen nagy létszámú osztályok esetében – sokkal célravezetőbb páros és csoportos tevékenységeket, illetve projekt munkát alkalmazni. Ebben is nagy segítséget nyújt a tankönyv, hiszen a gyakorlatok többsége ezekhez a típusokhoz tartozik.

A feladatok többsége alkalmas a differenciálásra; a társainál lassabban haladó diák is sikerélményhez juthat, a tehetségesebbeket pedig érdekes olvasnivalók és további feladatok várják az *EXTRA TIME!* vagy a munkafüzetekben a *JUST 4 PLEASURE!* c. részben.

A *My English Book Class 8* (hasonlóan a *My English Book Class 7*-hez) bőséges országismereti anyagot és autentikus szöveget tartalmaz. Továbbra is fontos célkitűzés az angol nyelvű kultúrák bemutatása, alkalmas adva az összehasonlításra; arra, hogy a tanulók elgondolkodhassanak a hasonlóságokon és a különbségeken. Nagy-Britannia és az ott élő emberek élete elválaszthatatlan a tengertől, ezért ennek a témakörnek külön fejezetet szentel a könyv.

A *My English Book 8* két kulcsszava a *motiváció* és a *kreativitás*. A sikeres nyelvtanulás kulcsa a motiváció. A humor mint az érdeklődés felkeltésére és fenntartására alkalmas örömförrás mindvégig jelen van. További tartalmi motíváló erő, hogy a tanuló világához alkalmazkodó, így a napi gyakorlatba könnyen átemelhető nyelvi tapasztalatok sorozatos sikerélményt nyújtanak. Így a gyerekek szívesen tanulnak a színes fotókat tartalmazó, igényesen illusztrált, számukra érdekes témákat feldolgozó szövegeket és párbeszédet tartalmazó tankönyvből, amelyből nem hiányoznak a dalok és a különféle változatos játékok, feladatok sem. Ez utóbbiak nagy része kreativitást is igényel, tehát a tanulók sokszor használhatják saját elképzeléseiket, beépíthetik saját ötleteiket, akár egyénileg, akár csoportosan.

A sorozat előző köteteiből már ismerős fiatal detektívek, *Gary Sherlock* és *Jessica Marple* itt is nyomoznak: vajon ki lopta el az Arthur király haldoklását ábrázoló híres festményt, és ki gyilkolta meg Isabel Blicket, a szenzációhajhász riportert? A gyilkos kilétére az utolsó fejezetben természetesen fény derül.

A TANKÖNYVCSALÁD RÉSZEI

- tankönyv
- munkafüzet
- tesztfüzet (a munkafüzet tartozékaként)
- dupla CD
- tanári kézikönyv

A TANKÖNYV FELÉPÍTÉSE

A tankönyv öt fejezetből áll, mindegyik fejezet egy bevezető oldallal kezdődik, és öt új anyagot feldolgozó leckéből, valamint egy ismétlő leckéből (*LET'S REVISE*) épül fel. A leckék mindegyike egy-egy oldalpáron helyezkedik el. Minden fejezet egy összefoglaló oldalpárral (*YOU HAVE LEARNT...*) zárul, amely tartalmazza a fontos szavakat és kifejezéseket, valamint a tanult, táblázatokba rendezett nyelvtani anyagot. Az összefoglalás után kerülhet sor arra, hogy a tanulók megoldják a *TEST YOURSELF* feladatsorait (részletesen lásd később).

A könyv első fejezete (*Part 1 – ACTIVITIES FOR REVISION*) egy hosszabb, tematikus ismétlő rész, mely feleleveníti az eddig tanultak legfontosabb elemeit (főként szókinccs, kisebb mértékben nyelvtan), alkalmat adva ezzel az ismétlésre, felzárkóztatásra. Ugyanakkor a feladatsorok jól használhatók felvételi- vagy vizsgaelőkészítésnek, tehát nem muszáj év elején ezzel kezdenünk, hanem akkor vehetjük át, amikor szükség van rá.

A 85. oldalon kezdődő *EXTRA TIME!* című rész érdekes feladatokat, vicceket, olvasnivalókat kínál a társaiknál gyorsabban haladó, érdeklő-

dóbb tanulók számára. Feldolgozásuk nem kötelező, de ha a tanulók heti 4 vagy 5 órában tanulják a nyelvet, mindenképpen javasolt. Minden leckéhez tartozik egy-egy kiegészítő feladat, olvasnivaló, amelyeket a leckéken belül külön szimbólum is jelez.

Az *EXTRA TIME!* után következő *CALENDAR* alkalmas lehet a legfontosabb magyar és brit ünnepek áttekintésére, de van hely arra is, hogy a tanulók bejegyezhesék saját, megjegyezni kívánt dátumaikat (pl. mikor írnak dolgozatot angolból ☺). Itt található két karácsonyi és egy húsvéti ének is, melyeknek a szövege és kottái a többi dallal együtt szerepel a rögtön ezt követő *SONGS* című fejezetben. A korábbi években tanult nyelvtani anyagok táblázatai a *GRAMMAR CHECKPOINTS* cím alatt szerepelnek. Ezeket követi a rendhagyó igék három alakjának listája (*IRREGULAR VERBS*), valamint az önellenőrző feladatsorok megoldókulcsa (*TEST YOURSELF KEYS*). Majd a fonetikus átírással teljes kétnyelvű szójegyzék (*WORD LIST*) következik, végül a tankönyv szerkezetét áttekintő táblázat, a *MAP OF THE BOOK*.

A TANKÖNYV FELÉPÍTÉSE

– ÁTTEKINTŐ TÁBLÁZAT (MAP OF THE BOOK)

Part 1 – ACTIVITIES FOR REVISION

UNIT and TITLE	TOPICS and ACTIVITIES
1 About me and my family	families, personal particulars, describing people
2 Bed and breakfast	places to live, parts of the house, describing a picture, meals, making a cup of tea, eating out
3 Clothes and weather	pieces of clothes, shopping for clothes, talking about weather and seasons
4 Day after day	daily routine, favourite school subjects, giving opinion, talking about free time, talking about events in the past
5 Enjoy yourself!	talking about hobbies and TV programmes, suggesting doing something, plans for the holiday, buying a ticket to the cinema, kinds of music
6 Fine, thanks!	role-play: inviting and visiting friends, giving advice, talking about sports; being ill: symptoms, diseases and remedies, at the doctors

Part 2 – A TRIP TO ENGLAND

UNIT and TITLE	LANGUAGE FUNCTION	LANGUAGE STRUCTURE	VOCABULARY
1 Good morning	talking about films, reading about English language courses	to be going to Shall I...? (revision)	various nouns, verbs and adjectives
2 How to go?	planning a trip, talking about means of transport, reading about ferry crossings	will (revision)	means of transport
3 Immigration?	on the ferry, passport control, reading about Stonehenge	is done/was done (passive)	things on a ferry, various verbs
4 Just an ordinary day	arriving in a town, talking about host families and daily routine, asking for things	may, might	things in a town, jobs/professions, verbs
5 Keen on England!	life in Britain, a programme of a group, sights in Devon	Past Simple (revision)	people and things in Britain
Let's revise 2	revision of Units 1–5	PRONUNCIATION: /i:/ /ɪ/ /ɪə/	

Part 3 – BY (THE) SEA

UNIT and TITLE	LANGUAGE FUNCTION	LANGUAGE STRUCTURE	VOCABULARY
1 Louisa Lifeboat	talking about sailing and ships, reading a story about a lifeboat	Present Perfect with 'just' (revision)	sailing (nouns and verbs)
2 Molly Malone	talking about sea life (plants and animals), reading: how to collect shells	Present Continuous (revision) prepositions of place	plants and animals in/by the sea
3 Navigation	talking about famous explorers, reading about Gulliver's travels	want/'d like/tell/ ask somebody to...	navigation (verbs, nouns, adjectives)
4 On a desert island	talking about life on a desert island, reading an extract from Robinson Crusoe	Conditional II (revision)	things on an island, verbs
5 Pirates and smugglers	a pirate and a smuggler joke, reading about 'Treasure Island', a quiz on pirates	Let me... Past Continuous (revision)	various verbs, nouns and adjectives
Let's revise 3	revision of Units 1–5	PRONUNCIATION: /eɪ/ /aɪ/ /æ/	

Part 4 – AT SCHOOL AND AFTER SCHOOL

UNIT and TITLE	LANGUAGE FUNCTION	LANGUAGE STRUCTURE	VOCABULARY
1 Quit	useful expressions (revision), using conversation fillers and echoing, talking about school	Past Simple and Past Continuous (revision)	conversation fillers, useful expressions
2 Rules	talking about school rules, reading about education in Britain, comparing educational systems	must and mustn't	education (verbs and nouns)
3 Skater boy	talking about housework and sports, a skater boy, extreme sports	don't have to/ don't need to	household chores, extreme sports
4 To be an interpreter... or a dustman?	talking about future plans and what they want to be, a school interview	asking questions	jobs and professions
5 University	asking and answering questions of application forms, reading about Oxford and Cambridge	question tags	education (verbs and nouns)
Let's revise 4	revision of Units 1–5	PRONUNCIATION: /ə/ /ɜ:/ /eə/	

Part 5 – MURDER FOR DINNER

UNIT and TITLE	LANGUAGE FUNCTION	LANGUAGE STRUCTURE	VOCABULARY
1 Vegetables and meat	talking about food (fast food, fattening food), being on a diet, buying hamburgers, ordering pizza	Can I have...? (revision)	different meals, meat and vegetables
2 What's for dinner?	explaining words, Hungarian dishes, news on TV, reading about the ancient Greek and the Roman	Passive (revision)	various words (verbs, nouns and adjectives)
3 X-files	talking about a murder and the investigation, describing people, the story of King Arthur	all, none, both, neither	jobs and professions, various verbs, nouns and adjectives
4 You'll be surprised!	investigation, describing a painting, reading about Attila, the Hun	asking questions	various words
5 ...Zero!	the end of the detective story, the murderer	reported speech with past reporting verb	words about crime (verbs, nouns, adjectives)
Let's revise 5	revision of Units 1–5	PRONUNCIATION: /ɑ:/ /ɒ/ /ɔ:/ /ʌ/	

A LECKÉK FELÉPÍTÉSE – JAVASOLT MÓDSZEREK ÉS TECHNIKÁK

Do you remember?

Ezek a tevékenységek a leckék elején és közepén találhatóak, s mindig az előző óra anyagával kapcsolatos rövid visszacsatolást tartalmaznak, amelyek a tanulót a már elsajátított – a továbbhaladáshoz szükséges – ismeretek és képességek szinten tartására és fejlesztésére ösztönzik, lehetőséget adva a folyamatos ismétlésre és esetleges felzárkóztatásra; így főként bemelegítésnek (*warming up*) szolgálnak. Ez lehet valamilyen játék, verseny, pármunka, csoportmunka, de legtöbbször *láncjáték*.

A láncjáték a következőképpen történik: **A** feltesz egy kérdést, **B** válaszol rá, és kérdezi **C**-t. **C** válaszol, aztán kérdezi **D**-t és így tovább. Mielőtt elindítjuk a láncot, mindig mutassuk be az egész osztály előtt a feladatot! Lehetőleg csukott könyvvel végezzük! Fontos, hogy a gyerekek egymás felé fordulva, egymással beszéljenek, ne a tanárral!

Ebben a részben több szógyűjtő vagy mondatgyűjtő tevékenység is található. Ezt végeztethetjük egyénileg vagy csoportosan. A csoportos gyűjtésnél fontos, hogy mindenki egyformán részt vegyen a csoportból, ezért alkalmazzuk az ún. *szóforgó* technikát:

- Szóban: a négyfős csoportok tagjai egymás után mondják a szavakat, mondatokat vagy szólnak hozzá a témához. A téma forgása időhöz kötött.
- Írásban (*kerekasztal*): a feladat elvégzése ugyanúgy felváltva történik. Pl. a témához kapcsolódóan a csoport egyik tagja felír egy szót. Majd a lapot továbbadja a mellette ülő csoporttársának. Majd továbbvándorol a 3.-hoz, ahonnan a 4.-hez. Addig forog a lap körben, amíg tart az adott idő.

A szógyűjtő játék végén értékelhetjük csak a mennyiséget, de talán izgalmasabb az, amikor a gyerekek vagy a csoportok kihúzzák listájukról az azonos szavakat (mint az Ország – város játéknál), és a végén csak azok számítanak, ame-

lyek senki másnál nem szerepelnek. Tanítsuk meg vagy elevenítsük föl a *We've got it* és a *Strike/Cross it out* kifejezéseket!

Az egyes leckék második oldala is egy *Do you remember?* tevékenységgel kezdődik, de ezt kezeljük szabadon: ha épp egy óra közepére esne, nyugodtan halasszuk el a következő óra elejére!

Vocabulary

A könyv elég bőséges szókincset tartalmaz. Ez azon a módszertani elgondoláson alapul, hogy a gyerekeknek elsősorban szavakra van szükségük ahhoz, hogy kommunikálni tudjanak: a szavak ismerete – természetesen elfogadható kiejtéssel! – fontosabb bármi másnál. Minél több szóval találkozunk, annál többet tanulunk meg, de természetesen nem fogják a könyvben előforduló összes szót megjegyezni. Amúgy a szavak nagy része ismerős lesz: kb. a harmadával találkozhatunk már előző tanulmányaik során.

Ez a rész a gyerekeknek és a kollégáknak is segítséget jelenthet. Egyrészt a lassabban író, szótárazó tanulók a könyvbe is beírhatják a szavak jelentését, amit majd otthon másolhatnak be a szótárfüzetükbe. Ezzel két legyet is üthetünk egy csapásra, hiszen ha otthon elő kell venniük és ki kell szótárazniuk a szavakat, azzal már tanulnak is. Másrészt a kollégáknak sem kell időt szánniuk az új szavak kigyűjtésére, táblára írására vagy kivetítésére.

A szókincs tanításához bizonyára minden kollégának megvannak a maga jól bevált módszerei, ezért itt csak annyit jegyeznék meg, hogy ha már tisztáztuk a jelentést – a kifejezés magyar megfelelőjére jobb, ha a gyerekek jönnek rá és mondják ki először –, gyakoroljuk a kiejtést ismételtetéssel (esetleg jelölhetjük a hangsúlyos szótagot). Ehhez segítségünkre szolgál a hanganyag, hiszen a többi kötethez hasonlóan itt is tartalmazza a szavakat.

Dialogue

Az új szavak tisztázása után kerülhet sor a párbeszédre. Javaslom, hogy a gyerekek először **takarják le** a szöveget, és figyelmüket irányítsuk a kép(ek)re, párban vagy csoportban beszéljenek a képről (*picture describing*), majd egy-két párost vagy csoportot hallgassunk meg. Gyengébb csoportokban tegyünk fel néhány egyszerű kérdést (*What can you see in the picture? Who are the characters? Where are they?* stb.).

Ezután hallgassuk meg a párbeszédet legalább kétszer, még mindig letakarva! A gyerekek foglalják össze – gyengébb csoportban lehet magyarul, erősebb csoportban, ha megy, inkább angolul – néhány mondatban, hogy mi volt a szituáció lényege (de ha úgy látjuk, hogy mindenki nagyjából megértette, akkor ezt megtehetjük az ismétlés után is)! Majd következhet az ismétlés: először az egész osztály kórusban ismétli mondatonként vagy rövidebb részenként a párbeszédet, másodszer egy-egy tanuló egyedül (nagyobb létszámú osztályban csoport). Csak ezután kerüljön sor a párbeszéd megtekintésére! Játsszuk le tehát újra a párbeszédet, a gyerekek magukban olvassák, és ha valamit nem értenek, most megkérdezhetik. Ezután újra ismétlés következik, de most már hangosan olvassák a szöveget a magnó után.

Én szívesen alkalmazom az ún. *shadow-readinget*, melynek a lényege az, hogy a gyerekek a szereplőkkel együtt, egyidejűleg próbálják olvasni a szöveget, természetesen az osztály fele az egyik szereplővel, a másik a másikkal, utána cserélnek. Ezt a gyerekek is élvezik, valamint jót tesz a kiejtésnek és az olvasás tempójának, csak arra kell vigyázni, hogy ne kiabálják túl a magnót.

Ha mindezt végigcsináltuk, valószínűleg nem lesz gond az egyéni olvasással, az ügyesebbek szinte kívülről fűjják a szöveget. Mégis jobb, ha nemcsak néhány gyereket olvastatunk az osztály előtt, hanem egyszerre olvasnak a párok, ki-ki a maga tempójában, s csak ezután kérünk meg egy párost, hogy olvassák fel hangosan a párbeszédet. (Ez akár el is maradhat, hanem később a variációkat olvashatják fel.)

Majdnem minden párbeszéd variálható. Ez

azért fontos, mert nem mindenki képes arra, hogy teljesen önállóan hozzon létre mondatokat, inkább a tanult mintákra támaszkodik. Akik a korábbiakban is ebből a tankönyvsorozatból tanultak, már biztosan elsajátították a behelyettesítés technikáját. Akik most kezdtek vele ismerkedni, azoknál először közösen helyettesítsük be a szavakat – ezeket vastagabb szedéssel jelöltük –, de meg fogjuk látni, hogy a gyerekek hamar megtanulják ennek a módját, és segítség nélkül alkotnak újabb mondatokat. Ez a technika kiválóan alkalmas a differenciálásra, hiszen a gyengébbek maradhatnak az eredeti párbeszédnél, az ügyesebbek pedig használhatják a megadott variációkat vagy beépíthetik saját ötleteiket. Adjunk pár percet a gyakorlásra, majd hallgassunk meg néhány párost.

A párbeszéd feldolgozásának módja összefoglalva tehát a következő:

1. *Vocabulary*
2. *Picture describing*
3. *Listening (text covered)*
4. *Listening and repeating*
5. *Listening and looking*
6. *Questions (Checking)*
7. *Listening and reading*
8. *Shadow-reading*
9. *Reading in pairs*
10. *Variations*

Act it out

A párbeszéd többsége eljátszható (nem felmondható!). Ha nincs sok időnk, természetesen feladhatjuk házi feladatnak (vagy szorgalmi házi feladatnak), hogy a gyerekek tanulják meg a párbeszédet és gyakorolják az előadását otthon, de ha tehetjük, engedjük ezt az órán: kb. 10 perc elegendő rá. Ebben sokat segíthet az ún. „*Look, look up and speak*” technika, amely hasonló ahhoz, ahogy a színészek próbálják a szerepüket:

1. Nézd a szöveged megfelelő sorát, és próbáld megjegyezni! (*Look.*)
2. Nézz fel, és a társaddal nézzetek egymás szemébe! (*Look up.*)
3. Mondd a szövegedet, és közben tartsátok a szemkontaktust! (*Speak.*)

PW *Pairwork*

Ha frontális munkát vagy egyéni munkát alkalmazunk a különböző tevékenységek során, az egyrészt unalmas lehet, másrészt nem jut elegendő idő arra, hogy a gyerekek angolul beszéljenek. Ez nem jelenti azt, hogy sohase használjunk frontális vagy egyéni foglalkoztatást, de amikor csak lehet, engedjük a gyerekeket együttműködni (akár a munkafüzetben levő feladatoknál). Ez lehetőséget ad arra is, hogy a gyengébb tanulók sikerélményhez jussanak, ezért eltérő képességű gyerekeket ültessünk egymás mellé! Időnként változtassunk a párok összetételén!

Néha biztassuk őket arra, hogy ellenőrizzék egymás munkáit. Ez két okból is hasznos: egyrészt megkönnyíti a mi munkánkat, mert a problémák egy részét a gyerekek ki is szűrik, másrészt arra neveli őket, hogy magukkal szemben is kritikusak legyenek, és észrevegyék saját hibáikat. Ha az óra elején van egy kis holtidő, alkalmazhatjuk ezt a módszert a házi feladat előzetes ellenőrzésére.

GW *Groupwork*

Többféle szempont alapján is kialakíthatjuk a csoportokat; ezt mindig az adott feladat határozza meg. Ezek a szempontok lehetnek például:

- a tanulók képesség szerinti sorrendje
- nemek szerint (csak fiúk, csak lányok, vegyes)
- szimpátia, antipátia (ne legyenek nagyon szoros kötődések, és egymást ki nem állók sem)
- véletlenszerűen kialakított csoportok

A csoportmunka sokszor még a pármunkánál is érdekesebb és hatékonyabb lehet, de az a gond vele, hogy nehezebb megszervezni és ellenőrizni. Ez a néhány ötlet talán segíthet:

- Először szervezzük meg a csoportokat (ha megszokják a gyerekek, hogy többször kell csoportban dolgozniuk, ez nagyon hamar megy; nem kell padokat, székeket húzogatni, elég, ha egymás felé fordulnak).

- Jelöljük ki minden csoportban a szerepeket! Olyan szerepkártyákat használjunk, amire az adott tanulócsoportnál szükség van. Ötletek szerepkártyákra:

- Csendfelelős – *Silencer* (*Your task is to remind your partners not to be too noisy.*)
- Órafigyelő – *Timer* (*Your task is to looking at the time.*)
- Mérleg – *Balancer* (*Your task is to make sure that everyone can tell their opinion.*)
- Beszerző – *Collector* (*Your task is to collect the objects that your group needs.*)
- Szóvivő – *Speaker* (*Your task is to revise and tell about the result of the activity done together.*)
- Ellenőr – *Inspector* (*Your task is to check that everyone speaks English and works according to the rules.*)

Fontos, hogy minden gyereknek legyen szerepe a csoporton belül. Ezek a szerepek egyenrangúak, így nincs szükség arra, hogy csoportvezetőt válasszunk. Arra is törekedjünk, hogy ezeket a szerepeket mindig más töltsse be, így a gyerekeknek legyen módjuk minden szerepben kipróbálni magukat, és a szerepelvárásoknak megfelelni.

- Magyarázzuk el világosan a feladatot – törekedjünk az angol nyelvi magyarázatra, de ha úgy látjuk, hogy nem értik, segítsünk néhány kifejezés visszakérdezésével, magyarrá fordításával –, és kérjük meg a gyerekeket, hogy egy ideig maradjanak csendben és gondolják azt végig. Ez a gyengébbeknek is hasznos: van idejük összeszedni a gondolataikat. (Ugye ismerős a szituáció: szinte be sem fejeztük a mondókánkat, és máris egymás szavába vágva nekiugranak a feladatnak?)
- Nem árt megbizonyosodni arról, hogy valóban megértették-e, mit kell csinálni. Nem elég megkérdezni, hogy *Do you understand?* vagy *OK?*, jobb, ha a gyerekektől kérdezzük vissza, vagy megkérünk egy csoportot, hogy mutassa azt be. Segítségünkre lehet a tábla is: rajzolhatunk rá, vagy felírhatjuk a lépéseket stb.

- Határozzuk meg a rendelkezésre álló időt (amely természetesen meghosszabbítható, ha szükségesnek látjuk)! Ez arra ösztönzi őket, hogy a feladattal foglalkozzanak, és egyben biztosíték arra, hogy minden csoport egyszerre végez.

Reading

Az „olvasmányok” általában a leckék második felében találhatók. Nagyon fontos megjegyezni, hogy a gyerekek számára ezek a szövegek általában nehezebbek, mint amiket nekik kell tudniuk létrehozni, és több új szót tartalmazhatnak, mint a párbeszédnek, ráadásul ezek az új szavak nem is mindig szerepelnek a *Vocabulary* részben (de a szöszedetben igen). Ennek az a célja, hogy a gyerekek tapasztalják meg, hogy az életben is többnyire olyan idegen nyelvű szövegekkel találkozhatnak, amelyeknek nem értik minden szavát. Ez teljesen természetes, és ezért meg kell szokniuk, hogy akkor is próbálják megérteni egy szöveg lényegét, ha abban ismeretlen szavak vannak. Ebben segítenek a képek, a szövegösszefüggés, és persze a háttértudás. Nem véletlen, hogy a szövegek után gyakran olyan kérdések találhatók, amelyek más tantárgyakkal állnak kapcsolatban vagy megválaszolásukhoz bizonyos műveltség szükségeltetik.

Olvasásértési feladatok egyébként a munkafüzetben is találhatóak, egyes leckék közben is, és minden fejezet végén, a *LET'S REVISE* leckékben.

Information gap

Az ún. „információs szakadék” meglehetősen érdekes és hatékony módja az idegen nyelven való kommunikációnak, hiszen a gyerekek „rá vannak kényszerítve” arra, hogy a hiányzó információt a társuktól megszerezzék, és eközben használják a nyelvet. Legáltalánosabban használt formája a pármunka, de ha több olyan párunk van, ahol az egyik tanuló nagyon gyenge, végezhetjük 2-2 gyerekkel is. A pár tagjai egymásnak kérdéseket tesznek fel, ill. a kérdésekre válaszolnak,

így tudják megoldani a feladatot (amely a munkafüzet két különböző oldalán található).

Ez a tevékenység is igényel némi előkészületet; érdemes az első példán bemutatni (a tanár legyen az *A*, egy tanuló a *B*), hogyan kell haladni a feladattal.

Mingling

A gyerekeknek sokszor nagyon fárasztó egész délelőtt egy helyben ülni. Ezért, ha tehetjük – ha van elég tér az osztályteremben (én mindig úgy rendezem el a padokat, hogy a terem középső része üres maradjon) –, alkalmazzuk többször ezt a technikát (amely *Find someone who...* néven is ismert) akár némelyik pár- vagy csoportmunka helyett is. A lényeg, hogy a gyerekek álljanak fel a helyükről, járkáljanak körbe az osztályban, és próbáljanak minél több társuktól minél több információt összegyűjteni, s közben persze válaszolni a többiek kérdéseire! Ezt akár versenyszerűen is csináltathatjuk: a *mingling* akkor ér véget, ha mondjuk az első három gyerek végzett a feladattal. Ha megszerezték az összes kellő információt, akkor ők a győztesek. De végezhetik időre is: aki az adott idő alatt a legtöbb információt gyűjtötte be, az a győztes.

Grammar

A nyelvtani összefoglaló táblázatok a munkafüzetbe (illetve a *YOU HAVE LEARNT...* részbe) kerültek. Céljuk, hogy átlátható rendszerbe foglalják a tanult struktúrákat. Ebben a korban a legtöbb gyerektől már elvárható, hogy tudatosan alkalmazzák az egyszerűbb nyelvtani szabályokat, de a biztonság kedvéért magyarázzuk el magyarul a nyelvtant, szem előtt tartva, hogy a gyerekeknek még néha a saját anyanyelvükön is gondot okozhatnak az efféle nyelvtani fogalmak, mint alany, állítmány, tárgy, személyes névmás, helyhatározó stb. Összpontosítsunk tehát a mintákra, hiszen ezek alapján elvárható, hogy az egyszerűbb struktúrákat sikerrel alkalmazzák.

Dictation

A tankönyv minden fejezetében található néhány diktálás, amelyek mindegyike megtalálható a CD-n. Érdekességük, hogy mindegyik egy ún. *dictopuzzle*, ami azt jelenti, hogy a diktált szöveg egyben valamiféle rejtvény is, amelyet meg kell oldani. (Persze csak akkor tudja ezt a gyerek megtenni, ha megértette a szöveget!)

A diktálás javasolt technikája a következő:

1. Játsszuk le a szöveget végig! A gyerekek ezalatt ne írjanak, hanem próbálják felfogni az értelmét!
2. Játsszuk le újra a szöveget, az egyes mondatok (vagy rövidebb egységek) után megállítva a felvételt! A gyerekek írnak. (Ezt a lépést szükség esetén megismételhetjük.)
3. Játsszuk le a szöveget újra egyben, ezalatt a gyerekek ellenőrzik, amit írtak!
4. Hagyjunk egy kis időt nekik, hogy a megfejtésen gondolkodhassanak! A megfejtést is írják le!
5. Végül ellenőrizzük!

Az értékeléskor mindenképp méltányoljuk, ha helyesen feleltek a kérdésre! Újabb jutalmat érdemel, aki hibátlanul vagy néhány hibával tudta lejegyezni a hallottakat.

Listening

A hallás utáni értési feladatok többsége a *LET'S REVISE* leckékben található, és általában némi írást, jegyzetelést igényel, amelyre a munkafüzetben van hely. Hívjuk fel a gyerekek figyelmét arra, hogy *nem szükséges minden szót érteniük*, koncentráljanak a lényegre (*gist listening*) vagy a szükséges információ kiszűrésére (*listening for specific information*).

Javasolt technikája a következő:

1. Tisztázzuk a feladatot (ha van kép hozzá, adjunk némi időt erre is)!
2. Hallgassuk meg egyszer úgy, hogy a tanulók ne írjanak, jegyzeteljenek, rajzoljanak stb., csak koncentráljanak a szövegre!
3. Hallgassuk meg még kétszer (vagy ha szükséges, többször) a szöveget, a tanulók közben végezzék az adott feladatot!

4. Hallgassuk meg utoljára, ellenőrzésképpen! Az értékelésnél vegyük figyelembe, hogy itt a lényeg valóban a hallott szöveg *megértése*, és nem a helyesírás. Efféle feladatok esetében számonkéréskor tehát tekintsünk el a (nem értelemzavaró) helyesírási hibáktól, s ne vonjunk le értük pontot!

Scrapbook

Ez a magyarra nehezen lefordítható kifejezés olyan üres lapú füzetet, könyvet jelent, amelybe újságkivágásokat, fényképeket ragasztanak, rajzolnak, jegyzeteket írnak a gyerekek. Felfoghatjuk egyfajta nyelvtanulási naplónak, portfóliónak is, amely végigkíséri a tanulót angol nyelvi tanulmányai folyamán.

A *scrapbook*ot legjobb, ha házi feladatnak adjuk fel, hiszen alaposabb munkát igényel. Többféleképpen lehet megvalósítani: az egyik, hogy a gyerekek egy nagyalakú füzetbe írjanak, ragasztanak, rajzoljanak az adott leckéhez kapcsolódóan (az egyes leckék végén erre utasítás történik); a másik az, hogy egy külön rajzlapra készítsék el a munkát! Ez utóbbinak az az előnye, hogy ezeket a tanteremben, faliújságon ki lehet állítani, egymás munkáit meg lehet tekinteni, majd év végén az egészet össze lehet fűzni. A harmadik módja, hogy – mint egy projektet – csoportmunkában a gyerekek az órán – vagy máskor – készítik el egy nagyobb (pl. csomagoló-) papírra.

A munkafüzet végén található *SCRAPBOOK GUIDE* a diákoknak kíván segítséget nyújtani a szöveg megformálásában, ezáltal fejlesztve az íráskészségüket. Ajánlatos piszkozatnak használni: a hibák redukálása érdekében először ceruzával írják meg, és csak az ellenőrzés, javítás után készítsék el a végleges változatot, természetesen a külön füzetbe vagy lapra! Biztassuk őket, hogy legyenek minél egyénibbek, használják bátran a fantáziájukat, saját ötleteiket!

Speaker's Corner

Ennek a résznek a célja az, hogy a magyar nyelvtől eltérő – s ezért nehézséget – okozó képzésű

hangokat, fonetikus jelüket bemutassa, s a kiejtésüket gyakoroltassa. A hangok után olyan szavak, majd egy-egy mondat következnek, melyek az adott hangot tartalmazzák. (Ezeket érdemes lefordíttatni, és a gyerekeket arra biztatni, hogy ők is találjanak ki minél viccesebb, az adott hangot minél többször tartalmazó mondatokat.)

Songs

A tankönyvben – és a CD-n – 20 dal található, ezek általában ismert angol (amerikai) dalok, közülük néhányal biztosan találkoztak már a gyerekek. Szövegük és kottájuk szerepel a *SONGS* című részben.

A dalokkal szabadon élhetünk; ha a gyerekek szívesen énekelnek, énekeljünk minél többet. Ha nem, nem kell erőltetni; elég egyszer-kétszer meghallgatni. Kitalálhatunk vicces feladatokat egy-egy énekhez (pl. eljátszhatjuk a *Mary Had A Little Lamb...* kezdetűt), megbeszélhetjük, hogy mi állhat a háttérben (pl. *There Is A House In New Orleans* vagy *Banks Of Ohio*), írathatunk új versszakokat hozzá (pl. *Breakfast Rock and Roll, Bye-bye, Friends*).

Test yourself

Minden fejezet végén megtalálható ez a rész, amely a gyerekeket önálló tanulásra és önértékelésre neveli. Az összefoglaló óra (órák) után adjuk fel házi feladatnak, ezúttal szigorúan egyéni munkának. Próbáljuk velük megértetni, hogy ez

egyfajta visszaigazolás, önellenőrzés, és nincs értelme, hogy becsapják magukat – hiszen a megoldásokat megtalálhatják a tankönyv végén, sőt, az alapján nekik kell saját munkáikat önállóan kijavítaniuk, értékelniük.

A Good Read

A harmadik fejezet – *BY (THE) SEA* – majdnem minden leckéjében megtalálható ez az olvasáshoz kedvet ébresztő rész. Sajnos a mai gyerekek keveset olvasnak, és így sokak számára ismeretlen marad a világirodalom számos népszerű regénye. Azzal, hogy egymás mellett szerepel a sokunk gyermekkorát meghatározó, népszerű regények magyar és angol kiadásainak egy-egy címlapja, az volt a célom, hogy talán egy kicsit változtassunk ezen. Ha egy osztályból csak néhány tanuló kap kedvet ahhoz, hogy elolvassa egyiket-másikat – természetesen magyarul –, már megérte!

Az ajánlott regények a következők:

- *Arthur Ransome: Swallows and Amazons* (Fecskék és Fruskák)
- *Jonathan Swift: Gulliver's Travels* (Gulliver utazásai)
- *Daniel Defoe: Robinson Crusoe* (Robinson)
- *Jules Verne: Two Years' Vacation* (Kétévi vakáció)
- *William Golding: The Lord of the Flies* (A legyek ura)
- *Robert Louis Stevenson: Treasure Island* (A kincses sziget)

A MUNKAFÜZET

A 8. osztályos munkafüzet a tankönyvhöz hasonlóan kötött szerkezetű. A bevezető kitöltendő űrlap után, akárcsak a könyvben, egy-egy oldalpáron helyezkednek el a fejezetekhez kapcsolódó gyakorlatok.

Minden fejezetben az 5. lecke után található a *JUST 4 PLEASURE!* elnevezésű rész, amely többnyire valamilyen rejtvényt, tréfás feladványt tartalmaz minden egyes leckéhez kapcsolódóan. Az is előfordul, hogy a „feladat” csak rajzolás vagy egyéb olyasféle tevékenység, amely igazából nem a nyelvgyakorlást szolgálja – ahogy a neve is mutatja: *Just 4 pleasure!* Adhatjuk ezeket szorgalmi házi feladatnak, vagy az órán időkitöltő feladatként azoknak, akik a többieknél hamarabb végeztek.

A munkafüzet sok és sokféle feladatot tartalmaz. De ez nem azt jelenti, hogy mindig minden feladatot meg kell csináltatni! Inkább segítséget próbál nyújtani az elfoglaltabb kollégáknak, hogy ne kelljen gyakorló feladatokon, nyelvi játékokon törni a fejüket, hanem ha úgy látják, hogy egy anyag rész több gyakorlást igényel, vagy van idejük játékos feladatokra, egy kis lazításra az órán, akkor ott a munkafüzet: válogassanak belőle kedvük szerint. Ahol viszont a tankönyv feladatához okvetlenül szükség van a munkafüzetre, ott erre külön szimbólum utal: **WB**

A feladatok nagy részét adhatjuk házi feladatnak (erre szükség is lesz heti 3 órás csoportok esetén), vagy megcsináltathatjuk az órán – ez a kollégákon és természetesen az időn múlik. Ha az órai munkát választjuk, megengedhetjük a gyerekeknek, hogy dolgozzanak párban vagy csoportban; esetleg feloszthatunk egy-egy feladatot több részre, amin egy-egy csoport dolgozhat.

A munkafüzetben az utasítások csak angolul szerepelnek, hiszen eddigre már megszokhatták és megtanulhatták ezeket. Reméljük, hogy otthon, önállóan is tudnak dolgozni, s nem okoz gondot az, hogy esetleg nem világos, mit is kell csinálni. De ha mégis problémájuk van, nemcsak a munkafüzetrel kapcsolatban, hanem minden esetben biztassuk őket arra, hogy ha nem érte-

nek valamit, kérdezzék meg bátran! Tanítsuk meg – és használjuk gyakran – a „*What does... mean?*” „*What's ... in English?*” „*How do you pronounce ...?*” „*How do you spell...?*” kifejezéseket – ezek a tankönyv elején is megtalálhatók. (Úgy látom, szükség is van rá, mert sok tanítványom több évi angoltanulás után is elfelejti vagy összekeveri őket.)

Do you remember? Mini-test

Minden lecke ezzel a rövid feladatválasztós teszttel indul. Célja a gyors visszatekintés, visszacsatolás. Megcsináltathatjuk az óra elején – amíg pl. beírunk a naplóba – vagy kicsit később a bemelegítés kiegészítéseként, de akár az óra végén is, ellenőrizendő, hogy mennyire emlékeznek a tanulók.

Guess the words/Complete the sentences/Sort out the words/Write a synonym/Word brainstorm...

Ezek a típusú feladatok főként a szókincs gyakorlására, elmélyítésére adnak alkalmat.

Pronunciation

A helyes kiejtés elsajátítását segíti a magnó vagy CD-lejátszó gyakori használata; ezek nélkül az eszközök nélkül ma már elképzelhetetlen a nyelvtanítás, -tanulás. Az otthoni gyakorlásra viszont nem mindig áll rendelkezésre hanganyag. Ezért nem árt, ha a gyerekek ismerik a fonetikus jeleket (már a 6. osztályos tankönyv szószeredében fonetikus átírással is szerepelnek a szavak). A 7.-es és a 8.-os tankönyv elején két táblázatba rendezve megtaláljuk az összeset (*PHONETIC SYMBOLS*), s a szószeredekben is megtalálható a szavak fonetikus átírása. A munkafüzetben is minden fejezetben találunk a szavak kiejtésével kapcsolatos gyakorlatokat. (Legtöbbször csoportba rendezés, rímelő szavak párosítása vagy *Odd one out* típu-

súak találhatók ebben a részben, amelyek főleg a magyar gyerekek számára problémásabb szavakra, kifejezésekre összpontosítanak.)

Grammar

Mindig egy (vagy több) nyelvtani táblázatot tartalmaz. Mivel a tapasztalatok szerint a gyerekek nem kedvelik – mivel nem mindig értik – a táblázatokot, magyarázzuk el nekik a használatukat!

A táblázat(ok) után következnek a különféle nyelvtani gyakorlatok, pl. *Put the words in the correct order; Make the sentences negative; Make the sentences into questions* stb. Ebben a részben bőséges a gyakorlatok választéka, szelektáljunk bátran! Amiről úgy érezzük, hogy a többségnek jól megy, azzal ne untassuk őket fölöslegesen, míg ugyanezek a feladatok hasznosak lehetnek a felzárkóztatásra szorulóknak.

Több olyan gyakorlat is van, ahol a gyerekeknek kell kérdéseket alkotniuk (nem csupán válaszolni rájuk). Az angol nyelvben ez okozza talán a legtöbb nehézséget nekik – legyünk türelemmel!

En évek óta sikerrel alkalmazom a három „varázsige”: ALÁTÉT, SALÁTA és KÉS ALÁ. Már is elmagyarázom, mit jelentenek ezek a rejtélyes kifejezések, hátha segít néhány kollégának.

Először azt kell megértetni a gyerekekkel, hogy a kijelentő angol mondat szórendje mindig *ALany – Állítmány – Tárgy – És a Többi* mondatrész (ha vannak). Ennek a kezdőbetűiből jön ki az *ALÁTÉT* szó. Majd azt tudatosítsuk (ha szerencsénk van, magyar nyelvtanból már tanulták), hogy kétféle kérdést különböztethetünk meg: az eldöntendő (angolul *Yes/No questions*) és a kiegészítendő (*Wh- questions*) kérdést. Az előző típust úgy fordítjuk angolra, hogy az első szó mindig egy Segédige lesz, utána jön az *ALany*, majd az *Állítmány*, és – ha van – a *Tárgy*. Így jön ki a *SALÁTA* (bár ez egy kissé szépséghibás, mert az utolsó *A* betűnek nincs funkciója). Végül a kiegészítendő kérdésnél az első természetesen a *KÉrdőszó* lesz, ezt követi a Segédige, majd az *ALany* és az *Állítmány* – és már meg is van a harmadik varázsige: a *KÉS ALÁ!* (Azért mondjuk el, hogy a kérdőszó néha több szóból is állhat, pl. *What colour, How many pens, Which house* stb.)

Translation

A fordítás magyarról angol nyelvre szintén az egyik legnehezebb feladat a nyelvtanulók számára, és ez az a készség, aminek a fejlesztését gyakran elhanyagolják (a külföldön készült nyelvkönyvek természetesen nem nagyon alkalmasak erre). A legtöbb gyerekkel nehéz megértetni, hogy nem szóról szóra, szavanként fordítunk egy-egy mondatot, hanem mindig egy bizonyos rendszer szerint (pl. kijelentő mondatnál *alany – állítmány – tárgy*, vagy ahogy jobban megértik: *Ki csinál mit?*, kérdéseknél ld. az előző részt).

Az ebben a részben található néhány mondatnyi fordítási feladat többsége olyan mondat, ahol különösen kell figyelni a magyar és az angol közti eltérésekre (pl. szórend, szavak száma stb.), de néha „csak” a szókinccs gyakorlását szolgálja.

Reading

Minden fejezetben, a leckék közben vagy a fejezet végén, a *LET'S REVISE* leckékben található. (Részletesebben lásd *A leckék felépítése* című fejezetben.)

Writing

A fogalmazás több gyereknek még a saját anyanyelvén is problémát okoz, nemhogy idegen nyelven. Éppen ezért a munkafüzetben több olyan íráskészséget fejlesztő gyakorlat található, amelyek lépésekre bontva adnak segítséget egy rövidke szöveg (általában egy *paragraph*) megalkotásához.

Scrapbook guide

A *Scrapbook* elkészítéséhez nyújt segítséget, irányított vázlat formájában. (Részletesebben lásd *A leckék felépítése* c. fejezetben.)

A fentiekben felsoroltakon kívül több, más típusú feladat is található a munkafüzetben, pl. *Correct the sentences, Quiz, Match the two columns, Speculation, Group survey* stb.

A HANGANYAG (2 db CD)

A tanári kazettán megtalálható minden olyan hanganyag, amelyet a tankönyvben a szimbólum jelöl (az összes szókincs, párbeszéd, diktálás, kiejtés, dal, hallás utáni értés stb.). Ami a tankönyvben nem szerepel (pl. diktálás, hallás utáni értés), annak a leírása megtalálható a

Megjegyzések, javaslatok az egyes leckékhez c. fejezetben.

A tesztek hallás utáni értési feladatai – értelemszerűen – az egyes részek után találhatóak a CD-n, szövegük pedig a *Megjegyzések, javaslatok az egyes leckékhez* megfelelő helyein.

A TESZTEK

A munkafüzet tartozékaként megjelenő tesztfüzetben 5 teszt található, mindegyik fejezethez egy. Az elérhető pontszám egységesen 50 pont, amely megkönnyíti a százalékra való átszámítást és az értékelést. Az első feladat mindig hallás utáni értés, amelyhez természetesen szükség van a CD-lejátszóra. (Ha ez valami oknál fogva nem

áll rendelkezésre, végső esetben mi magunk is felolvashatjuk a szövegeket a tanári kézikönyvből.) Ennek a feladattípusnak a technikáját lásd a **Listening** c. résznél.

(A feladatok megoldásáról és az értékelési javaslatokról később lesz szó.)

A KERETTANTERV TARTALMA ÉS KÖVETELMÉNYRENDSZERE

8. ÉVFOLYAM
ÉVI ÓRASZÁM: 111

Ebből kb.

- 60 óra új anyag feldolgozására
- 30 óra a kommunikációs szándékok gyakorlására és képességfejlesztésre
- 10 óra ellenőrzésre és értékelésre
- 10 óra szabadon tervezhető (aktualitások, pl. ünnepek; vetélkedők, jelenetek; országismeret; DVD megtekintése v. számítógépes óra)

AJÁNLOTT TÉMAKÖRÖK

TÉMAKÖR	A FELDOLGOZÁSRA JAVASOLT ÓRASZÁM
1. Földünk nevezetes tájai, természeti környezetünk; A természet megóvása, veszélyeztetett növények és állatok	10–15
2. Utazás egy angliai nyelvtanfolyamra	12–15
3. A tenger (a tenger élővilága, felfedezők, hajótörés, kalózok, csempészek, lakatlan sziget, rejtelmes sziget...)	10–15
4. Egy kis történelem	12–15
5. Házimunka; Főzés, receptek, egészséges életmód	12–15
6. Otthoni és iskolai rendszabályok	12–15
7. Tervek a szünidőre és a jövőre; Továbbtanulás, pályaválasztás	12–15

1. FÖLDÜNK NEVEZETES TÁJAI, TERMÉSZETI KÖRNYEZETÜNK. A TERMÉSZET MEGÓVÁSA, VESZÉLYEZTETETT NÖVÉNYEK ÉS ÁLLATOK

Képességfejlesztési célok	Tananyag (tartalom)	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	A továbbhaladás feltételei
A tanuló ismerjen néhány jellegzetes, más földrészen élő állat- és növényfajt! Tudjon néhány mondatot mondani a legégetőbb környezetvédelmi problémákról, veszélyeztetett növény- és állatfajokról!	Kb. 50 szó, ill. kifejezés (növények, állatok, földrajzi fogalmak, országok, népek, nyelvek, környezetvédelemmel kapcsolatos fogalmak)	Láncjáték, pármunka, csoportmunka, szerepjáték, <i>mingling</i> , projektmunka. Dalok, versek tanulása, eljátszása. (Részletesebben lásd a külön táblázatot!) Kapcsolatok más műveltségi területekkel: földrajz, biológia, természetismeret, környezetvédelem	Tudjon néhány mondatot mondani a fontosabb állatokról és növényekről, a legégetőbb környezetvédelmi problémákról, veszélyeztetett növény- és állatfajokról!

Tevékenységformák

Listening	Reading	Speaking	Writing
– nyelvek felismerése – állatok, növények azonosítása	– veszélyeztetett állat- és növényfajok – Földünk néhány nevezetes tája – a Világörökség részei (főként Magyarországon)	– képleírás (növények, állatok, tájak) – beszámoló irányított kérdések alapján	– plakát készítése (veszélyeztetett növény- és állatfajok) – egy ország rövid ismertetése

2. UTAZÁS EGY ANGLIAI NYELVTANFOLYAMRA

Képességfejlesztési célok	Tananyag (tartalom)	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	A továbbhaladás feltételei
A tanuló ismerje azokat az alapvető szavakat, kifejezéseket, amelyek szükségesek egy angliai nyelvtanfolyamra való jelentkezéshez,	Kb. 60 szó, ill. kifejezés (jelentkezési lap kitöltéséhez szükséges szavak, mindennapi tevékenységgel, kirándulással,	Láncjáték, pármunka, csoportmunka, szerepjáték, <i>mingling</i> , projektmunka. Dalok, versek tanulása, eljátszása.	Tudjon eligazodni alapvető élethelyzetekben! Tudjon segítséget kérni, és legyen képes egyszerű helyzetekben

az utazáshoz és a részvételhez! Tudja, hogyan kell viselkedni egy vendéglátó családban, legyen képes a velük való alapvető kommunikációra.	nyelvórával kapcsolatos kifejezések, tárgyak nevei)	(Részletesebben lásd a külön táblázatot!) Kapcsolatok más műveltségi területekkel: földrajz, hon- és népismeret, illetan	a mindennapi kommunikációra!
--	---	---	------------------------------

Tevékenységformák

Listening	Reading	Speaking	Writing
<ul style="list-style-type: none"> – repülőtéren vagy kompon hallható információ – idegenvezető által mondottakból fontos információ kiszűrése 	<ul style="list-style-type: none"> – tájékoztató a nyelvtanfolyamról – prospektusok, szórólapok – figyelmeztető feliratok 	<ul style="list-style-type: none"> – szituációs gyakorlatok, párbeszéd a vendéglátó családdal – segítségkérés – érdeklődés nevezetességekkel kapcsolatban – beszámoló egy (képzelt) utazásról fényképek alapján 	<ul style="list-style-type: none"> – jelentkezési lap kitöltése – kiszállókártya (<i>landing card</i>) kitöltése – tanfolyam-értékelési kérdőív kitöltése – beszámoló levélben vagy e-mailben a tanfolyamról és a családról

3. A TENGER

Képességfejlesztési célok	Tananyag (tartalom)	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	A továbbhaladás feltételei
A tanuló legyen képes megnevezni néhány, a tengerrel és a hajózással kapcsolatos dolgot, fogalmat! Tudjon egy rövid történetet elmesélni (pl. Robinsonról, a Titanicról vagy Cook kapitányról)! Értse meg egyszerűbb újságcikkek lényegét!	Kb. 40 szó, ill. kifejezés (tengerrel, hajózással kapcsolatos főnevek, pl. apály, dagály, vitorla, sirály stb., valamint igék)	Láncjáték, pármunka, csoportmunka, szerepjáték, <i>mingling</i> , projektmunka. Dalok, versek tanulása, eljátszása. (Részletesebben lásd a külön táblázatot!) Kapcsolatok más műveltségi területekkel: természetismeret, földrajz, technika	Tudjon megnevezni néhány katasztrófaféleséget! Értse meg egyszerűbb újságcikkek lényegét!

Tevékenységformák

Listening	Reading	Speaking	Writing
– rádiós hírek katasztrófákról	– újságcikkek	– túlélőként beszámoló egy képzelt esetről – szituációs játékok	– minta alapján rövid cikk írása

4. EGY KIS TÖRTÉNELEM

Képességfejlesztési célok	Tananyag (tartalom)	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	A továbbhaladás feltételei
A tanuló legyen képes pár mondatban hazánk történelmének és a világtörténelemnek néhány jelentős eseményét elmondani! Ismerjen néhány jelentős brit és amerikai történelmi személyiséget, tudjon róluk pár mondatot mondani! Értse meg a történelemről szóló egyszerűbb szövegek, regényrészletek lényegét!	Kb. 40 szó, ill. kifejezés (történelmi eseményekkel kapcsolatos igék, népek, helyszínek, fegyverek stb.)	Láncjáték, pármunka, csoportmunka, szerepjáték, <i>mingling</i> , projektmunka. Dalok, versek tanulása, eljátszása. (Részletesebben lásd a külön táblázatot.) Kapcsolatok más műveltségi területekkel: történelem, földrajz, hon- és népismeret, irodalom	Legyen képes megérteni általa ismert történelmi eseményről szóló rövid olvasmány lényegét! Ismerjen néhány jelentős történelmi személyiséget, tudjon róluk pár mondatot mondani!

Tevékenységformák

Listening	Reading	Speaking	Writing
– történelmi eseményből információkat kiszűrni, lejegyezni	– népekről (pl. vikinek, indiánok) – egy történelmi ifjúsági regény egyszerűsített részlete – angol királyok, királynők	– egy történelmi esemény bemutatása – képleírás – szerepjátékok (indiánok/cowboyok)	– <i>scrapbook</i> : kedvenc királyom (vagy egyéb történelmi személyiségem)

5. HÁZIMUNKA; FŐZÉS, RECEPTEK, EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD

Képességfejlesztési célok	Tananyag (tartalom)	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	A továbbhaladás feltételei
A tanuló legyen képes beszámolni a mindennapos, illetve ritkábban végzett házimunkákról, a családi munkamegosztásról,	Kb. 50 szó, ill. kifejezés (házimunkával kapcsolatos igék, háztartási gépek, konyhai eszközök, alapanyagok, ételek, italok)	Láncjáték, pármunka, csoportmunka, szerepjáték, <i>mingling</i> , projektmunka. Dalok, versek tanulása, eljátszása.	Tudjon pár mondatot mondani a mindennapos házimunkákról! Ismerje a leggyakoribb ételleket, konyhai és egyéb

<p>valamint érdeklődni ezekről a tevékenységekről! Ismerje a leggyakoribb ételeket, konyhai és egyéb háztartási eszközöket és tevékenységeket! Tudja elmondani néhány egyszerű étel receptjét! Tudjon pár mondatot mondani az egészséges életmódról; mit együnk/ne együnk; igyunk/ne igyunk; hogyan éljünk!</p>		<p>(Részletesebben lásd a külön táblázatot!) Kapcsolatok más műveltségi területekkel: gasztronómia, egészségügy, technika és életviteli ismeretek</p>	<p>háztartási eszközöket és tevékenységeket! Értse meg néhány egyszerű étel receptjét!</p>
---	--	--	--

Tevékenységformák

Listening	Reading	Speaking	Writing
<ul style="list-style-type: none"> – egy étel hozzávalóinak, elkészítési módjának lejegyzése 	<ul style="list-style-type: none"> – receptek – háztartási gépek használati utasítása – prospektusok, reklámok 	<ul style="list-style-type: none"> – beszámoló a kedvelt /nem kedvelt házimunkákról – egy étel elkészítési módjának ismertetése – tanácsadás 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>scrapbook</i>: kedvenc ételem, italom

6. OTTHONI ÉS ISKOLAI RENDSZABÁLYOK

Képességfejlesztési célok	Tananyag (tartalom)	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	A továbbhaladás feltételei
<p>A tanuló tudjon szóban és írásban beszámolni iskolai munkájáról, pozitív és negatív iskolai élményekről, az iskola adottságairól, környezetéről, véleményt mondani mindezekről, valamint mástól ezek iránt érdeklődni!</p>	<p>Kb. 40 szó, ill. kifejezés (iskolai élettel kapcsolatos igék, főnevek; tanításon kívüli eseményekre utaló szavak és kifejezések, otthoni kötelességek)</p>	<p>Láncjáték, pármunka, csoportmunka, szerepjáték, <i>mingling</i>, projekt munka. Dalok, versek tanulása, eljátszása. (Részletesebben lásd a külön táblázatot!) Kapcsolatok más műveltségi területekkel: természetismeret, illetan, hon- és népismeret</p>	<p>Tudjon néhány mondatot mondani és írni iskolai munkájáról, az általa kedvelt és nem kedvelt tantárgyakról!</p>

Tevékenységformák

Listening	Reading	Speaking	Writing
– utasítássorozatból a lényeges információt kiszűrni	– tiltó táblák, feliratok – szokások brit és egyéb külföldi iskolákban	– beszámoló az iskolai és az iskolán kívüli tevékenységekről, kötelességekről	– poszter készítése: mit szabad és mit nem szabad az iskolában

7. TERVEK A SZÜNIDŐRE ÉS A JÖVŐRE: TOVÁBBTANULÁS, PÁLYAVÁLASZTÁS

Képességfejlesztési célok	Tananyag (tartalom)	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	A továbbhaladás feltételei
A tanuló legyen képes közelebbi és távolabbi terveiről beszélni, azokat megindokolni, más tervei felől érdeklődni! Ismerje az iskolatípusokat, a választott iskoláról tudjon néhány mondatot mondani! Ismerjen minél több foglalkozást!	Kb. 50 szó, ill. kifejezés (foglalkozások, az ezekkel kapcsolatos igék, iskolatípusok, melléknevek)	Láncjáték, pármunka, csoportmunka, szerepjáték, <i>mingling</i> , projektmunka. Dalok, versek tanulása, eljátszása. (Részletesebben lásd a külön táblázatot!) Kapcsolatok más műveltségi területekkel: pályaorientáció, technika és életvitel, földrajz	Tudjon néhány egyszerű mondatot mondani és írni közelebbi és távolabbi terveiről, ismerjen néhány foglalkozást!

Tevékenységformák

Listening	Reading	Speaking	Writing
– útitervek közül a megfelelő kiválasztása – foglalkozások felismerése	– prospektusok, reklámok – iskolák a világban	– nyaralás tervezése, szervezése – beszámoló közeli és távolabbi tervekről – képleírás	– önéletrajz írása – jelentkezési lap kitöltése – levélírás a választott iskoláról, szakmáról

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI ÖSSZEFOGLALVA

Hallott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, utasításokat, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegből fontos információt kiszűr;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti;
- ismeretlen nyelvi elem jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegből kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben képes a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni.

Beszédkésztség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű mondatokban válaszol;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz;
- kérdéseket tesz fel;
- eseményeket mesél el;
- fenntartja a beszélgetést, pl. új témát kezdeményez.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;
- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveget elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti;
- egyszerű történetet megért; jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníti.

Íráskésztség

A tanuló

- egyszerű szöveget (üzenet, üdvözlés, baráti levél) létrehoz;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott – ismert struktúrák felhasználásával – tényszerű szöveget helyesen leír; információt közvetítő kb. 50 szavas szöveget ír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;
- kb. 50 szavas jellemzést, beszámolót ír.

TARTALMAK

(Az előző évfolyamokhoz képest újonnan belépő kommunikációs szándékok, fogalomkörök és új példák)

a) Kommunikációs szándékok

A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok

	Kezdeményezés és válasz	
Megszólítás	<i>I am sorry to disturb you.</i>	<i>Yes, can I help you?</i>
Elköszönés	<i>Give me a ring some time. Keep in touch!</i>	<i>Thank you, I will. I will. OK, bye.</i>
Bemutatkozás, bemutatás	<i>May I introduce myself? May I introduce you to...?</i>	<i>Hello. Hi! Pleased to meet you. Nice to meet you.</i>
Engedélykérés	<i>May I use your telephone? Do you mind if I open the window?</i>	<i>Yes, go ahead. Not at all.</i>

Érzelmek és lelkiállapotok kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Öröm, sajnálkozás, bánat	<i>Are you happy about that? How do you feel about that?</i>	<i>I am so glad. I am glad to hear that. I am so pleased that... Good for you. Congratulations. I feel so happy for... I'm sorry to hear that. What a pity. I feel so sorry for...</i>
Elégedettség, elégedetlenség, bosszúság	<i>What do you think of...? Are you happy with...?</i>	<i>That was fine/good/nice I'm quite happy with... It's not good enough. That wasn't very good. I'm tired of...</i>
Csodálkozás	<i>Jane has lost her money. Tom is twenty.</i>	<i>Really? Is he?</i>
Remény	<i>What are you hoping for? What are you looking forward to?</i>	<i>I am looking forward to... I hope you'll come.</i>

Személyes beállítódás és vélemény

Egyetértés, egyetnemértés	<i>What's your opinion?</i>	<i>I think he's wrong/right.</i>
Tetszés, nemtetszés	<i>You like meat, don't you?</i>	<i>I don't think it's good.</i>
Akarat, kívánság	<i>I want you to pay.</i>	
Kötelezettség, szükségesség, lehetőség	<i>It may rain. She might be late.</i>	<i>People must sleep sometimes.</i>

Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok

Információkérés, -adás	<i>How far is your school? How long does it take to get there?</i>	<i>It's 20 minutes by bus.</i>
Bizonyosság, bizonytalanság	<i>Do you think they will come? How old do you think she is?</i>	<i>They will probably come. She can't be very old. She must be 25.</i>

A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok

Kérés	<i>I'd like you to...</i>	<i>Yes, sure. I'm afraid I can't.</i>
Tiltás, felszólítás	<i>Keep off the grass. You must not smoke here.</i>	
Javaslat	<i>I suggest going to... Which one do you prefer?</i>	<i>Yes, let's go to... I prefer...</i>
Kínálás	<i>Let me get you a drink.</i>	<i>That's very kind of you.</i>

Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok/Kommunikációs stratégiák

Megértés biztosítása Visszakérdezés, ismétléskérés	<i>Sorry, what did you say? Could you say that again slowly, please?</i>	
Nem értés, magyarázatkérés, magyarázatértés ellenőrzése	<i>Am I making myself clear?</i>	

b) Fogalomkörök

Fogalomkörök	Fogalomkörök	Nyelvi kifejezései
Cselekvés, történés, létezés kifejezése – Jelenidejűség – Múltidejűség	<i>Present Perfect Simple Past Simple Continuous</i>	<i>Have you done your room? I haven't finished it yet. I was ironing when he came in.</i>
Időbeli viszonyok	<i>Adverbs of time with Present Perfect Simple</i>	<i>already, yet, just</i>
Mennyiségi viszonyok		<i>All, both, none, neither Each, every</i>
Modalitás	<i>Should/shouldn't</i>	<i>You should ask her.</i>
Logikai viszonyok	<i>Conditional 1 Conditional 2 Infinitive to express purpose</i>	<i>We'll stay at home if it rains. If I had some money, I would buy it. I've been to London to visit the Queen.</i>
Függő beszéd	<i>Reported speech with past reporting verb</i>	<i>He said he was tired.</i>
Szövegösszetartó eszközök	<i>Reflexive pronouns</i>	<i>myself, yourself...</i>

SZEMPONTOK A TANULÓI TELJESÍTMÉNYEK ÉRTÉKELÉSÉHEZ

A tanulói teljesítmények értékelésének három célja van: egyrészt visszajelzést nyújtani az előírt tananyagban elért előrehaladásról, az erős és gyenge pontokról, másrészt a tanulók nyelvtanulási motivációját fenntartani és tovább erősíteni, harmadrészt hozzájárulni reális önértékelésük kialakításához.

Mivel a kerettantervi célok között első helyen a hallott és olvasott szövegek értésének fejlesztése áll, a diákokat elsősorban ezekből az alapkészségekből kell értékelni. A bevezetésben arról volt szó, hogy a tanulók teljesítményének mérése és értékelése a négy nyelvi alapkészségen (beszédértés, beszéd-készség, olvasásértés és íráskészség) keresztül valósulhat meg. A két utóbbival nincsenek is nehézségek, hiszen ezekből a legkönnyebb a számonkérés, míg a hallás utáni értést és a beszéd-készséget hajlamosabbak vagyunk elhanyagolni. Pedig ez nem helyes, hiszen ha ezeket a készségeket nem értékeljük rendszeresen, a gyerekekben kialakulhat az a téves elképzelés, hogy ezek nem is olyan fontosak.

Alapelv, hogy értékeléskor a gyakorlás során alkalmazott tevékenységeket kell használni, és a tanulók értékelése folyamatosan történjen. Leg-

alább minden hónapban kapjanak visszajelzést az előrehaladásról, hogy értsék, miben és hogyan fejlődhetnek tovább. Az értékelésnek pozitívnak kell lennie, mely nem azonos a hibák összeszámolásával. Azt értékeljük, amit a diákok tudnak, ne a hiányosságokat hangsúlyozzuk. Mivel ennek a korosztálynak is a beszédértésben és a beszéd-készség területén is a folyékonyosság (*fluency*) az erőssége, csak tapintatosan és türelemmel törekedhetünk a hibátlan megoldásokra (*accuracy*).

A számonkérés történhet csoportban, párban vagy egyénileg, a gyakorláshoz hasonlóan. A gyengébb teljesítményt nyújtó gyerekeknek több alkalmat kell biztosítani arra, hogy fejlődésükről számot adjanak. Lehetőleg kerülni kell a hagyományos „felelés” jellegű számonkérést, mivel ez egyértelműen hozzájárul a gátlások erősödéséhez.

A felső tagozatban már számíthatunk a tanulók önértékelésére is. Fontos, hogy tisztában legyenek saját fejlődésük menetével, hol kell még jobban teljesíteniük, milyen területen igazán jók.

A teljesítmények értékelésekor is fontos alapelv: ne a nyelvről való tudást, hanem a nyelvi készségeket, a használható nyelvtudást fejlesz-

TANMENETJAVASLATOK

szük és értékeljük.

a) változat (heti 3 óra)

Egy leckére átlagosan 3 óra jut, de ehhez nem kell feltétlenül ragaszkodni. Vannak olyan leckék, amelyek 2 óra alatt elvégezhetőek, míg olyanok is, amelyek több gyakorlást igényelnek. (Az első, ismétlődő rész egy-egy leckéjére is átlagosan 3-3 órát szánhatunk.)

óraszám	lecke címe	célok
1–22.	PART 1 – ACTIVITIES FOR REVISION	
1–3.	1 ABOUT ME AND MY FAMILY	ismétlés: én és a családom, személyi adatok, személyek leírása és jellemzése
4–6.	2 BED AND BREAKFAST	ismétlés: lakóhelyem, a ház részei, házak fajtái, étkezés, főzés, képleírás

7–9.	3 CLOTHES AND WEATHER	ismétlés: ruhadarabok, kiegészítők, ruhavásárlás, évszakok, időjárás
óraszám	lecke címe	célok
10–12.	4 DAY AFTER DAY	ismétlés: napirend, kedvenc tantárgyak, szabadidő, véleménynyilvánítás, múltbeli események elmesélése
13–15.	5 ENJOY YOURSELF!	ismétlés: hobbik, tévéműsorok, programajánlat, tervek a szünidőre, mozi, jegyvásárlás, zenei stílusok
16–18.	6 FINE, THANKS!	ismétlés: barátok meghívása, vendégség, tanácsadás, sportok, egészséges életmód, betegségek, tünetek és gyógymódok, orvosnál
19–20.	REVISION	a témák szókincsének és a hozzájuk tartozó nyelvtani anyagoknak az átismétlése
21–22.	TEST 1	dolgozat írása és értékelése

óraszám	lecke címe	célok	nyelvtan	szókincs
23–42.	PART 2 – A TRIP TO ENGLAND			
23–25.	1 GOOD MORNING	DVD-k (filmek), nyelvtanfolyam Angliában	<i>to be going to and Shall I..?</i> (ismétlés)	óravezetéssel, nyelvtanulással kapcsolatos kifejezések
26–28.	2 HOW TO GO?	utazás tervezése, előkészületek, kompátelés	<i>How long? How far? will</i> (ismétlés)	járművek
29–31.	3 IMMIGRATION?	utazás komppal, útlevél-ellenőrzés, Stonehenge	<i>is done/was done (passive)</i>	különböző igék, főnevek, melléknevek
32–34.	4 JUST AN ORDINARY DAY	megérkezés, a fogadó családok, egy nap a nyelviskolában és a családnál, udvarias kérés	<i>may, might</i>	foglalkozások, tárgyak
35–37.	5 KEEN ON ENGLAND!	élet Nagy-Britanniában, a csoport angliai programja, látnivalók Devonban	<i>Past Simple</i> (ismétlés)	jellegzetes brit dolgok
38–40.	LET'S REVISE 2	ismétlés, gyakorlás, készségfejlesztés		
41–42.	TEST 2	dolgozat írása és értékelése		

óraszám	lecke címe	célok	nyelvtan	szókincs
43–62.	PART 3 – BY (THE) SEA			
43–45.	1 LOUISA LIFEBOAT	hajózás, hajók, a Louisa mentőcsónak története, Fecskék és Fruskák	<i>Present Perfect with 'just'</i> (ismétlés)	hajózással, tengerrel kapcsolatos főnevek és igék
46–48.	2 MOLLY MALONE	a tenger élővilága, hogyan gyűjtsünk kagylót, Molly Malone ír népdal	<i>Present Continuous prepositions of place</i> (ismétlés)	tengerben és tengerparton élő állatok, növények
49–51.	3 NAVIGATION	híres hajósok, felfedezők (Cook, Drake, Nelson), Gulliver utazásai	<i>want/'d like/tell/ask somebody to...</i> (ismétlés)	hajózással, tengerrel kapcsolatos kifejezések
52–54.	4 ON A DESERT ISLAND	élet a lakatlan szigeten, Robinson Crusoe (részlet a regényből)	<i>Conditional II</i>	szigettel kapcsolatos szavak, kifejezések
55–57.	5 PIRATES AND SMUGGLERS	kalózok és csempészek, viccek, A kincses sziget, kalóz-kvíz	<i>Let me... Past Continuous</i>	különböző igék, főnevek, melléknevek
58–60.	LET'S REVISE 3	ismétlés, gyakorlás, készségfejlesztés		
61–62.	TEST 3	dolgozat írása és értékelése		

óraszám	lecke címe	célok	nyelvtan	szókincs
63–82.	PART 4 – AT SCHOOL AND AFTER SCHOOL			
63–65.	1 QUIT	iskolai élet, tréfa elmesélése, kommunikációs gyakorlatok	<i>Past Simple and Past Continuous</i> (ismétlés)	hasznos kifejezések, töltelékszavak, indulatszavak
66–68.	2 RULES	iskolai szabályok, a brit oktatási rendszer és a magyar összehasonlítása	<i>must, mustn't</i>	iskolai élettel kapcsolatos szavak, kifejezések
69–71.	3 SKATER BOY	egy „deszkás” fiú, sportok, extrém sportok, házimunka	<i>don't have to don't need to</i>	házimunkák, sportok
72–74.	4 TO BE AN INTERPRETER... OR A DUSTMAN?	továbbtanulással kapcsolatos tervek, foglalkozások, felvételi beszélgetés	<i>asking questions</i>	foglalkozások

óraszám	lecke címe	célok	nyelvtan	szókincs
75–77.	5 UNIVERSITY	felvételi jelentkezési lap kitöltése, Cambridge, Oxford, híres diákok	<i>question tags</i>	oktatással kapcsolatos szavak, kifejezések
78–80.	LET'S REVISE 4	ismétlés, gyakorlás, készségfejlesztés		
81–82.	TEST 4	dolgozat írása és értékelése		

óraszám	lecke címe	célok	nyelvtan	szókincs
83–102.	PART 5 – MURDER FOR DINNER			
83–85.	1 VEGETABLES AND MEAT	egészséges és egészségtelen, hizlaló ételek, hamburgervásárlás, pizzarendelés, fogyókúra	<i>Can I have...?</i> (ismétlés)	ételek, nyersanyagok, fűszerek
86–88.	2 WHAT'S FOR DINNER?	szavak elmagyarázása, magyar ételek, hírek, az ókori görögök és rómaiak	<i>Passive</i> (ismétlés)	különböző igék, főnevek, melléknevek
89–91.	3 X-FILES	<i>rablás, gyilkosság és nyomozás, személyek külső és belső jellemzése, Arthur király</i>	<i>all, none, both, neither</i>	bűncselekményekkel kapcsolatos szavak, kifejezések, foglalkozások
92–94.	4 YOU'LL BE SURPRISED!	nyomozás, festmény leírása, Attila, a hun fejedelem	<i>asking questions</i>	különböző igék, főnevek, melléknevek
95–97.	5 ...ZERO!	a krimi vége, a gyilkos leleplezése	<i>reported speech with past reporting verb</i>	bűncselekményekkel kapcsolatos szavak, kifejezések
98–100.	LET'S REVISE 5	Ismétlés, gyakorlás, készségfejlesztés		
101–102.	TEST 5	Dolgozat írása és értékelése		
103–111.	szabadon tervezhető órák: év végi ismétlés, film(ek) megtekintése, beszámolók az olvasott regény(ek)ről, projektmunka, internet stb.			

b) változat (heti 4 óra)

Egy leckére átlagosan 4 óra jut.

óraszám	lecke címe	célok
1–28.	PART 1 – ACTIVITIES FOR REVISION	
1–4.	1 ABOUT ME AND MY FAMILY	ismétlés: én és a családom, személyi adatok, személyek leírása és jellemzése
5–8.	2 BED AND BREAKFAST	ismétlés: lakóhelyem, a ház részei, házak fajtái, étkezés, főzés, képleírás
9–12.	3 CLOTHES AND WEATHER	ismétlés: ruhadarabok, kiegészítők, ruhavásárlás, évszakok, időjárás
13–16.	4 DAY AFTER DAY	ismétlés: napirend, kedvenc tantárgyak, szabadidő, véleménynyilvánítás, múltbeli események elmesélése
17–20.	5 ENJOY YOURSELF!	ismétlés: hobbik, tévéműsorok, programajánlat, tervek a szünidőre, mozi, jegyvásárlás, zenei stílusok
21–24.	6 FINE, THANKS!	ismétlés: barátok meghívása, vendégség, tanácsadás, sportok, egészséges életmód, betegségek, tünetek és gyógymódok, orvosnál
25–26.	REVISION	a témák szókincsének és a hozzájuk tartozó nyelvtani anyagoknak ismétlése
27–28.	TEST 1	dolgozat írása és értékelése

óraszám	lecke címe	célok	nyelvtan	szókincs
29–54.	PART 2 – A TRIP TO ENGLAND			
29–32.	1 GOOD MORNING	DVD-k (filmek), nyelvtanfolyam Angliában	<i>to be going to and Shall I..?</i> (ismétlés)	óravezetéssel, nyelvtanulással kapcsolatos kifejezések
33–36.	2 HOW TO GO?	utazás tervezése, előkészületek, kompátkezés	<i>How long? How far? will</i> (ismétlés)	járművek
37–40.	3 IMMIGRATION?	utazás komppal, útlevél-ellenőrzés, Stonehenge	<i>is done/was done</i> (passive)	különböző igék, főnevek, melléknevek
41–44.	4 JUST AN ORDINARY DAY	megérkezés, a fogadó családok, egy nap a nyelv-iskolában és a családnál, udvarias kérés	<i>may, might</i>	foglalkozások, tárgyak

óraszám	lecke címe	célok	nyelvtan	szókincs
45–48.	5 KEEN ON ENGLAND!	élet Nagy-Britanniában, a csoport angliai programja, látni-valók Devonban	<i>Past Simple</i> (ismétlés)	jellegetes brit dolgok
49–52.	LET'S REVISE 2	ismétlés, gyakorlás, készségfejlesztés		
53–54.	TEST 2	dolgozat írása és értékelése		
55–56.	Christmas, New Year	karácsony, újév		

óraszám	lecke címe	célok	nyelvtan	szókincs
57–82.	PART 3 – BY (THE) SEA			
57–60.	1 LOUISA LIFEBOAT	hajózás, hajók, a Louisa mentő-csónak története, Fecskék és Fruskák	<i>Present Perfect with 'just'</i> (ismétlés)	hajózással, tengerrel kapcsolatos főnevek és igék
61–64.	2 MOLLY MALONE	a tenger élővilága, hogyan gyűjtsünk kagylót, Molly Malone ír népdal	<i>Present Continuous prepositions of place</i> (ismétlés)	tengerben és tengerparton élő állatok, növények
65–68.	3 NAVIGATION	híres hajósok, felfedezők (Cook, Drake, Nelson), Gulliver utazásai	<i>want/'d like/tell/ask somebody to...</i> (ismétlés)	hajózással, tengerrel kapcsolatos kifejezések
69–72.	4 ON A DESERT ISLAND	élet a lakatlan szigeten, Robinson Crusoe (részlet a regényből)	<i>Conditional II</i>	szigettel kapcsolatos szavak, kifejezések
73–76.	5 PIRATES AND SMUGGLERS	kalózok és csempészek, vicek, A kincses sziget, kalóz-kvíz	<i>Let me... Past Continuous</i>	különböző igék, főnevek, melléknevek
77–80.	LET'S REVISE 3	ismétlés, gyakorlás, készségfejlesztés		
81–82.	TEST 3	dolgozat írása és értékelése		

óraszám	lecke címe	célok	szókincs
83–108.	PART 4 – AT SCHOOL AND AFTER SCHOOL		
83–86.	1 QUIT	iskolai élet, tréfa elmesélése, kommunikációs gyakorlatok	<i>Past Simple and Past Continuous</i> (ismétlés) hasznos kifejezések, töltelésszavak, indulatszavak

óraszám	lecke címe	célok	nyelvtan	szókincs
87–90.	2 RULES	iskolai rendszabályok, a brit és a magyar oktatási rendszer összehasonlítása	<i>must, mustn't</i>	iskolai étellel kapcsolatos szavak, kifejezések
91–94.	3 SKATER BOY	egy „deszkás” fiú, sportok, extrém sportok, házimunka	<i>don't have to don't need to</i>	házimunkák, sportok
95–98.	4 TO BE AN INTERPRETER... OR A DUSTMAN?	továbbtanulással kapcsolatos tervek, foglalkozások, felvételi beszélgetés	<i>asking questions</i>	foglalkozások
99–102.	5 UNIVERSITY	felvételi jelentkezési lap kitöltése, Cambridge, Oxford, híres diákok	<i>question tags</i>	oktatással kapcsolatos szavak, kifejezések
103–106.	LET'S REVISE 4	ismétlés, gyakorlás, készségfejlesztés		
107–108.	TEST 4	dolgozat írása és értékelése		
109–110.	Easter, Pentecost (Whitsun)	húsvét, pünkösd		

óraszám	lecke címe	célok	nyelvtan	szókincs
111–136.	PART 5 – MURDER FOR DINNER			
111–114.	1 VEGETABLES AND MEAT	egészséges és egészségtelen, hizlaló ételek, hamburgervásárlás, pizzarendelés, fogyókúra	<i>Can I have...?</i> (ismétlés)	ételek, nyersanyagok, fűszerek
115–118.	2 WHAT'S FOR DINNER?	szavak elmagyarázása, magyar ételek, hírek, az ókori görögök és rómaiak	<i>Passive</i> (ismétlés)	különböző igék, főnevek, melléknevek
119–122.	3 X-FILES	rablás, gyilkosság és nyomozás, személyek külső és belső jellemzése, Arthur király	<i>all, none, both, neither</i>	bűncselekményekkel kapcsolatos szavak, kifejezések, foglalkozások
123–126.	4 YOU'LL BE SURPRISED!	nyomozás, festmény leírása, Attila, a hun fejedelem	<i>asking questions</i>	különböző igék, főnevek, melléknevek

óraszám	lecke címe	célok	nyelvtan	szókincs
127–130.	5 ...ZERO!	a krimi vége, a gyilkos leleplezése	<i>reported speech with past reporting verb</i>	bűncselekményekkel kapcsolatos szavak, kifejezések
131–134.	LET'S REVISE 5	Ismétlés, gyakorlás, készségfejlesztés		
135–136.	TEST 5	Dolgozat írása és értékelése		
137–148.	szabadon tervezhető órák: év végi ismétlés, film(ek) megtekintése, beszámolók az olvasott regény(ek)ről, projektmunka, internet stb.			

MEGJEGYZÉSEK, JAVASLATOK AZ EGYES LECKÉKHEZ

PART 1 - ACTIVITIES FOR REVISION

1 ABOUT ME AND MY FAMILY

1 Listen to the song 'Hey, hey, friend'.

Ezt a dalt használhatjuk hallás utáni értés feladatnak is: a tanulók írják le, hogy kik tartoznak a családhoz (az állatokat is), s csak ezután ellenőrizték a szöveget a *SONGS* című részből!

2 Family matters

Kezdjük képleírással: a párok vagy csoportok (az osztály nagyságától függően) egy-egy képet kapnak, arról az egyről kell néhány mondatot mondaniuk. Ha szükségesnek látjuk, írjunk fel pár segítő kérdést a táblára, pl.: *Who can you see in the picture? Where are they from? Where are they now? What are they doing? What are they wearing? What is the news about them?*

3 Use the following guidelines to prepare for a short presentation about yourself.

A felkészülés után először párban mondják el egymásnak a bemutatkozó szöveget, de mindenképpen hallgassunk meg külön is annyi tanulót, ahányat csak lehet!

4 Speak about yourself. Then listen to your partners. Take notes.

Az előző tevékenység folytatása csoportmunkában, melyhez a munkafüzetre is szükség lesz. Az ideális csoportlétszám ezúttal három fő. Az egyik magáról beszél, egy másik figyelmesen hallgatja (*attentive listening*), közben esetleg kérdéseket tesz fel (ezt az ügyesebbektől elvárhatjuk), míg a harmadik a munkafüzetében jegyzetel a hallottak alapján. Majd a szerepek cserélődnek.

5 Mingling!

A mingling előtt mindig beszéljük meg a kérdéseket! (*When were you born? Where were you born? What's your father's/brother's... name? How old is your mother? stb.*) Erről a tevékenységről részletesebben ld. *A LECKÉK FELÉPÍTÉSE – JAVASOLT MÓDSZEREK ÉS TECHNIKÁK* c. fejezetet!

6 Listen about Natasha's family and draw the family tree.

Először mindenképp hallgassuk végig a szöveget, hogy a tanulóknak legyen elképzelésük, hol kezdjék a rajzolást (itt: alulról)! Mondjuk meg nekik, hogy elég lesz csak a keresztneveket beírni; ezek meg vannak adva a munkafüzetben. Végül –

többszöri hallgatás után – rajzoljuk (rajzoltassuk) fel a kész családfát a táblára!

My name is NATASHA ANDERSON and I have four older sisters.

The eldest is DEBORAH-ANN and she is married to GRAHAM, they have two sons: aged 4 and aged 1.

The second eldest is HANNAH and she is married to SIMON and they have a daughter aged 9 months.

The third sister is JESSICA and she is not married.

The fourth eldest is CLAIRE and she is married to GARY and they have a daughter who is one year old.

Our father is BRIAN ANDERSON and our mother is JULIA ANDERSON.

My grandparents on my father's side are: CLAUDE ANDERSON – grandfather and EVA ANDERSON – grandmother.

And on my mother's side:

GEORGE STRANEX – grandfather and EDITH STRANEX – grandmother.

8 Choose a picture on page 6 and describe it, using the words above.

A csoportok vagy párok ezúttal kapjanak egy másik képet (ne ugyanazt, mint amiről előző alkalommal kellett beszélniük)!

9 Are these adjectives positive (+), negative (-) or in between (+/-)? Discuss.

Ennek a gyakorlatnak a célja a melléknevek felelevenítése és használata, a csoportosításuk is ezért történik. Itt nincs mindig egyértelműen jó vagy rossz megoldás, tehát a csoportok maguk döntenek el, hogy egy melléknév pozitív, negatív vagy semleges! Biztassuk a tanulókat, hogy ha elfelejtették, hogy egyik-másik mit jelent, bátran kérdezzék meg (*What does ... mean?*), és jegyezzék fel ezeket a fejezet *WORDS TO REMEMBER* részében található kis sárga emlékeztető cédulákra! (Ezt a többi feladatnál is ajánljuk a figyelmükbe!)

2 BED AND BREAKFAST

1 Listen to the song 'It's a long way to Tipperary'.

Ez az ír népdal az I. világháború idején vált ismertté. Tipperary egy kisváros neve, mely Írország déli részén található. A *Piccadilly Circus* és a *Leicester Square* London ismert helyei.

2 Listen to the noises. Where are they?

1 televízió hangja, a családtagok beszélgetése, kuncogása

2 fürdőszobában fogmosás, majd megnyitják a zuhanyt

3 garázskapu nyílik, autó indul

4 konyhai zajok, főzés

5 lehúzzák a vécét

6 valaki horkol, a másik megbökdösi, erre megfordul az ágyban

4 Choose a room. What things are there? In 2 minutes write as many words as you can.

A helyiségek nevét előre írjuk fel egy-egy papírra, abból húzzanak a csoportok: LIVINGROOM, KITCHEN, BEDROOM, BATHROOM. Ha több csoport van, mint amennyi helyiség, írhatnak ugyanarról mindannyian. Ebben az esetben játszhatunk két vagy több kört is.

8 Mingling!

A kérdést beszéljük meg, írjuk fel a táblára (aztán persze töröljük le): *What do you have for breakfast?* Vagy: *Do you have ...?*

11 How to make a nice cup of tea? Correct the instructions. Then listen and check.

How to make a good cup of tea?

- 1 First, put the water on to boil.
- 2 Put the tea in the pot: one teabag for each person.
- 3 Pour the boiling water on the tea.
- 4 Wait for three minutes.
- 5 And drink it with milk (or lemon and sugar).

13 Invent new verses for the songs: 'Lunch Rock and Roll' and 'Dinner Rock and Roll'. Then sing.

Mielőtt beírnánk az új versszakokat a munkafüzetbe, hallgassuk meg az ötleteket, és írjuk fel azokat a táblára! Megállapodhatunk egy közös verzióban, vagy rábízhatjuk a csoportokra, hogy alkossák meg a saját dalukat.

A hanganyag tartalmazza a két új változathoz a zenei alapokat és a refrént, erre ráénekelhetnek a tanulók – együtt az egész osztály vagy az egyes csoportok előadhatják a sajátjukat.

3 CLOTHES AND WEATHER

2 The Clothes Boardgame

A társasjátékot többféleképpen is játszhatjuk:

- Úgy, mint egy rendes társasjátékot, dobókockával, 3-4 fős csoportokban (ha biztosak vagyunk benne, hogy a tanulók önállóan is képesek játszani). Arról a mezőről, amelyre lépnek, kell néhány mondatot mondaniuk a példa alapján. Ha a csoport többi tagja úgy ítéli meg, hogy a játékos mondatai helyesek, a mezőn maradhat. Ha viszont valamelyik mondat helytelen, hármat vissza kell lépnie (de arról a képről nem kell beszélnie). Érdekes visszaidézni a legszükségesebb kifejezéseket: *My turn. Your turn. Go back three. Miss a turn.*
- Lehet az egész osztállyal úgy, hogy 2 vagy több csapatra bontjuk őket. A táblára felírjuk a me-

zők számait, és a csapatok egymásnak kérik a számokat. Ha a 2. csapat nem jó mondatokat mond, a lehetőség átkerül a 3.-hoz – lehet pontot “rabolni” –, illetve ha ők sem válaszolnak helyesen, a 4.-hez, és ha ők is hibáznak, a válaszadás lehetősége visszakerül az 1. csoporthoz. Ez azért jó, mert a csoportok így nemcsak a saját mezőjükön figyelnek oda, hanem a többiekére is – hátha ők válaszolhatnak!

- Cédulákra írjuk a számokat, és a csapatok abból húznak.

3 Shopping for clothes. Act out a dialogue.

Először hagyjunk időt a pároknak a gyakorlásra, majd néhányan adják elő a ruhavásárlási szituációt az osztály előtt. Még érdekesebb, ha igazi ruhadarabokat használunk, amelyhez az árcédulákat előre elkészíthetik a tanulók.

6 Which season? Listen and write.

- 1 It is usually cold and frosty. The sun is pale and gives no warmth. It often snows and the roads become slippery. There can be blizzards and stormy winds.
- 2 The sun is high in the blue sky and it is hot. All the flowers are in bloom and lots of fruit ripen. Occasionally there are showers with thunder and lightning.
- 3 The snow melts and everything comes to life. The trees begin to grow leaves and the flowers begin to bloom. The swallows and the storks come back from the warm countries.
- 4 The leaves turn yellow, red and brown and they fall from the trees. It is often cloudy, foggy and wet. Sometimes there are strong winds. We harvest most of the fruit and vegetables.

4 DAY AFTER DAY

1 Listen and complete the chant 'On Monday'.

On Monday I go to school.

On Tuesday I go to school.
 On Wednesday I go to school.
 On Thursday I go to school.
 On Friday I go to school.
 On Saturday I don't go to school,
 I stay at home.
 On Sunday I don't go to school,
 I stay at home.

2 Ask and answer.

A pármunka megkezdése előtt idézzük fel az óráról tanultakat, s ha szükséges, gyakoroljuk az egész osztállyal! Gyengébb képességű tanulóktól fogadjuk el az *'it's six forty-five'*, *'it's seven fifteen'* stb. alakokat!

4 Make predictions about Zixie's day. Then listen and see if you were right.

I get up at quarter past nine. Then I go swimming. My swimming pool is on the second floor of the house! I usually have lemon chips with fish juice for breakfast. After breakfast I go to work. I work in a hospital for three hours, then I go home. As soon as I get home, I telephone Yozo. I miss him very much! We talk until six or seven o'clock, then I have dinner. In the evenings I go jogging or sometimes I fly at the flying pool, but at the weekends I always play chess with my friends. I go to bed at five to ten.

8 Tell your partner what you did yesterday.

A feladat előtt szánjunk egy kis időt a leggyakoribb igék – szabályos és rendhagyó – múlt idejű alakjának átismétlésére. Ez utóbbiak táblázata megtalálható a *GRAMMAR CHECKPOINTS* c. részben a 109. oldalon. Hívjuk fel erre a tanulók figyelmét!

5 ENJOY YOURSELF!

1 Chant 'What are you doing on Monday'.

A munkafüzetben találunk a rigmushoz kapcsolódó feladatot, amelyben a hibákat kell kijavítani. Ezt megtehetik a tanulók a rigmus hallgatása közben vagy utána, emlékezetből. Végül – ellenőrzésképpen – hallgassuk meg még egyszer!

A: What are you doing on Monday?
 B: On Monday I'm studying German.
 A: What are you doing on Tuesday?
 B: On Tuesday I'm swimming with Herman.
 A: What are you doing on Wednesday?
 B: On Wednesday I'm playing tennis.
 A: What are you doing on Thursday?
 B: On Thursday I'm going to Venice.
 A: What are you doing on Friday?
 B: On Friday I'm fishing by the lake.
 A: What are you doing on Saturday?
 B: On Saturday I'm making a cake.
 A: What can I do? You're always busy?!
 B: I'm sorry... A: It's all right.
 B: Oh, wait a minute, I've got an idea!
 What are you doing tonight?

3 Match the pictures and the hobbies.

b) Which of the hobbies can you hear about? Listen and tick.

- A: Sarah, please get the watering can and the spade.
 B: Where are they?
 A: In the garage.
 B: Ah, I've got them. And the hoe? Do you need it?
- Oh look, what a beautiful flower. Luckily, I've got my camera.
- Kilimanjaro is the highest mountain that regular tourists can climb. The breathable oxygen at the top is less than half the amount than is common at sea level, and climbers cover at least eighty kilometres on nothing but their own two feet over the five days it takes to reach the top and return.

4 European mountain range... four letters...

The first letter is A, the third letter is P.

Hmm... I've got it! Alps!

5 A: We went to the lake yesterday.

B: Did you catch anything?

A: Yes, four huge fish!

4 TV programmes.

Tudatosítsuk a tanulóknak, hogy ne ismert tévé-műsorok címét fordítsák le, hanem maguk találjanak ki jellemző – ha lehet, humoros! – címeiket!

5 Suggest doing something. Ask and answer.

Biztassuk a tanulókat, hogy javasoljanak olyan programokat, amelyek nem szerepelnek a felsorolásban! Az ötleteket felírhatjuk a táblára.

7 Listen and complete the dialogue.

Man: Good afternoon. Can I help you?

Woman: Good afternoon. Two tickets for the six o'clock Superman returns, please.

Man: That's seven pounds eighty. Here you are.

Woman: Thank you.

8 What kind of music is it? Listen and choose from the list.

1 jazz

2 folk

3 heavy metal

4 reggae

5 country

6 disco

6 FINE, THANKS!

2 Role-play

A pármunka előtt nem árt meggyőződni arról, hogy minden tanuló érti-e a lépéseket. Ne adjunk feltétlenül további segítséget, a cél az, hogy valahogyan megoldják ezt a kommunikatív feladatot. Hallgassunk meg több párost, majd beszéljük meg, melyik és miért volt a legjobb megoldás (pl. legkedvesebb, legdivaraszabb stb.)!

3 Chant 'Ah, good evening'. First, put the sentences in order. Then listen and check.

A: Ah, good evening.

B: Ah, good evening. My name's Arthur Prowse.

A: Nice to meet you.

B: Nice to meet you. What a lovely house!

A: I'm glad you like it. Please, come in.

B: This is a present for you.

A: Thank you so much!

B: Oh, you're welcome.

A: Let's start the barbecue!

5 Word brainstorm

A tanuló bármilyen szavakat írhatnak, ami eszükbe jut: igéket, főneveket (tulajdonneveket is), mellékneveket.

10 Pozo is ill. Listen and answer the questions.

Yozo: Thank you for coming, doctor.

He's upstairs.

Doc: Hello, Pozo. How do you feel?

Pozo: Oh, I feel terrible. I've got a headache and a pain in my arms and legs. And my nose is running and I've got a bad cough. But the worst thing is that I've got a sore throat.

Doc: Have you got a temperature?

Pozo: I took it this morning and it was 40°C.

Doc: Well, let's have a look at you. Mmm.

Pozo: A-tishoo! A-tishoo! Can you hear? I'm sneezing all the time! Have I got the flu or the plague?

Doc: Plague? Don't make me laugh. It looks like you've got the flu.

Pozo: That's better, isn't it?

Doc: Yes, sure.

Pozo: Do I have to take antibiotics?

Doc: No, we don't normally give antibiotics for flu. But you must stay in bed, especially while you feel so bad.

Yozo: What about food?

Doc: Let him eat what he likes. Don't force him if he's not hungry. He must drink lots though: water, squash, fruit juices...

Yozo: Well, thank you very much, doctor. I'll see you out.

Doc: Right. Bye bye, Pozo.

Pozo: Bye. Oh no! I'm going to be sick! Bleugh!!!

TEST 1 - Listening

Listen to the questions and write the answers.

- 1 When were you born?
 - 2 Where were you born?
 - 3 What are you like?
 - 4 Do you live in a house or in a flat?
 - 5 What are you wearing now?
 - 6 What's the weather like today?
 - 7 What's your favourite school subject?
 - 8 What hobbies do you know? Write three hobbies.
 - 9 How often do you play football?
 - 10 Have you ever been ill? If yes, what was the matter with you?
- (Minden mondat kétszer hangzik el.)

PART 2 - A TRIP TO ENGLAND

1 GOOD MORNING

1 I'm fed up!

A rajzok alapján elevenítsük fel a következő kifejezéseket: *I'm very well. I'm fine. I'm OK. I'm*

not very well. I'm fed up. Ezután kezdődhet a lánccjáték.

1 Do you remember? Talk about your favourite film.

A tevékenység végén elkészíthetjük a filmek "sikerlistáját": a megemlített filmcímeket felírjuk a táblára, illetve melléjük, hogy hány szavazatot kaptak.

5 Sing 'My Bonnie'. Stand up or sit down for every word which begins with a 'B'!

Ez a játék még a nagyoknak is mulatságos: a "b"-vel kezdődő szavaknál fel kell állni, majd a következő "b" betűs szónál leülni. Variálhatjuk úgy is, hogy minden második gyereket felállítunk, és nekik épp ellenkezőleg kell végrehajtanuk a feladatot.

2 HOW TO GO?

3 Dialogue. Read and predict the answers.

Megjegyzés: ha a párbeszédben szereplő gyerekek már eldöntötték, hogy biztosan elutaznak az angliai nyelvtanfolyamra, akkor helyes lenne a *When are we going to England? How are we going there?* stb. alakok használata is.

4 Which way is the best? Discuss. Make a list of the advantages and disadvantages.

Biztassuk a gyerekeket, hogy ne csak az adott szöveghez ragaszkodjanak, hanem használják a saját ötleteiket is! (Sajnos az árakat – ami pedig fontos szempont lett volna – nem tudtuk feltüntetni, mert azok nagyon sok mindentől függenek, pl. az időponttól, a jármű fajtájától, az utasok számától stb.)

5 Dictation

We did an English language course in London in July. We went there by coach. We took the ferry from Calais to Dover. The weather was good and the sea was calm. How long did it take to cross the channel? Seventy-five minutes, three hours or two days?

Válasz: 75 *minutes*. (Fogadjuk el számmal is, betűvel is!)

3 IMMIGRATION?

3 On the ferry. Listen to the information and complete the table.

There's no need to be stuck on a train with restricted views when you can take a walk on deck to stretch your legs, take in the fresh air and enjoy the fantastic sea views. On board you'll find a Club Class lounge, a wide range of restaurants and bars, not forgetting the video jukebox.

For your convenience we have a bureau de change onboard where you can change your money. If you enjoy shopping, and like to save money at the same time, you are going to love our Offshore Shopping stores on board with savings of up to 50% off UK high street prices. We've got a great range of books including the top 20, magazines, newspapers, kids' activities and toys.

Keeping the kids happy during your ferry crossing is something we take seriously. For your little ones we have a variety of activities, including play areas and quieter spots for watching videos and painting or drawing with the help of our own specially trained staff. And for the not so little, we have all the latest and best video games. So if you fancy becoming a world champion surfer, boarder or skier, or simply saving the universe, then our video arcade is definitely worth visiting.

There are also special needs facilities. P&O Ferries accept the carriage of pet animals.

Please note that all passenger areas on our ferries are non-smoking.

2 Read about Stonehenge.

A szöveg feldolgozásához célszerű a munkafüzet kapcsolódó feladatait az óra keretében megoldani. Végül megkérhetjük a tanulókat, hogy összegezzék az információkat: *What did I know about Stonehenge? What new information have I learnt?*

4 JUST AN ORDINARY DAY

5 Which host family would you like to stay with? Why? Discuss.

Ha mindenki választott magának családot, összesíthetjük, hogy melyik család lett a legnépszerűbb. (Úgy válogattam össze őket, hogy mindegyikükben lehessen valami érdekeset, izgalmasat, rokonszenveset találni.)

2 The first day in Bideford

a) Look at the photos and make up mini dialogues.

Ennél a feladatnál is fontos szerephez juthat a tanulók kreativitása. Biztassuk őket, hogy bátran mondják el még a vad ötleteiket is! Az is lehet szempont, hogy ki tudja a legviccesebb párbeszédet kitalálni az adott képhez. Amúgy fogadjunk el minden megoldást, aminek egy kicsi köze is van a képen látható szituációhoz.

b) Now listen to five dialogues and match them with the photos.

1 M: Please can I have the hairdryer?

B: Yes, of course. Here you are.

2 M: May I see that photo?

B: Yes, look.

3 C: I'd like some more chips, please.

B: And some salad?

4 M: May I ask a question?

B: Yes, go ahead.

M: How do you spell 'rally'? R-A-double L-I-E?

B: No, 'Y'.

5 M: What's for dinner tonight?

B: Fried chicken.

M: Great! I like it very much.

6 T: Tell me a sentence with 'may' or 'might'.

Boy 1: I may watch a DVD tonight.

Boy 2: I may go to the pub tonight!
(kids laughing)

Boy 2: OK. I might not go.

5 KEEN ON ENGLAND!

3 Life in Britain

További ötlet: a fotókkal lehet barkochbázni. Az egyik tanuló gondol egy tárgyra vagy egy személyre, a többieknek pedig ki kell találniuk: *Is it an object? Is it a man? Is it in the street?* stb.

4 Are there any things that are typically Hungarian? What, for example? Discuss.

Adjunk segítséget az ötletek lefordításához! Biztassuk a tanulókat, hogy kérdezzenek bátran a már megszokott módon: *What is ... in English?*

3 Talk about the photos. Where are they? What are they doing?

Ehhez kapcsolódik egy olvasásértési feladat a munkafüzetben, amelyet hallás utáni értés feladat követ. Ezt ne feltétlenül áruljuk el a tanulóknak, de hívjuk fel a figyelmüket azokra a dolgokra külön is, amelyek majd a szövegekben szerepelnek!

4 Then listen and check.

Lynton and Lynmouth are two villages on the coast, one above the other. Lynton is an attractive village with a museum that even includes its own ghost! 600 feet below Lynton is the small harbour of Lynmouth. The two villages are linked by a famous and ingenious cliff railway which is well worth a ride. There are some lovely walks from Lynmouth, notably up the river gorge to

Watersmeet or West along the coast path to the Valley of Rocks with its wonderful scenery and flock of wild goats.

The Big Sheep is one of Devon's most popular family attractions and is certainly a must for anyone who likes sheep! With live shows throughout the day including bottle-feeding lambs, sheep shearing, duck trails and much more. The Big Sheep also has one of Devon's largest indoor play areas with no upper age limits so even the adults can join in the fun! The attraction certainly has something for everyone from horse-whispering to sheep races.

Tintagel is situated on Cornwall's dramatic and windswept Atlantic coastline. According to various poems, stories and popular myths, it was here, at the fortress of a Cornish duke, that King Arthur was born at the site and may have lived here for a time. The castle was built in the 13th century. Now in ruins, it still has the power to inspire. It is a hard climb to the top but well worth it. Below the castle the famous wizard Merlin's Cave can be discovered at the beach.

Oxford is famous the world over for its University and place in history. For over 800 years, it has been a home to royalty and scholars, and since the 9th century an established town, although people have lived in the area for thousands of years. Nowadays, the city is a bustling cosmopolitan town. With its mix of ancient and modern, there is plenty to do: visiting one of the many historic buildings, colleges or MUSEUMS, going out for a DRINK OR A MEAL, taking in a SHOW OR SHOPPING.

LET'S REVISE 2

2 Dictation

A group of very large, tall stones, which stand on Salisbury Plain, Southern England. They were put there more than 4000 years ago. People think that they were used for studying the movements of the Sun, Moon and stars. Some people also believe that they were used by the Druids. What is it?

Válasz: *Stonehenge*.

TEST 2 – Listening

Listen to the description of ten typically British things. Match the descriptions with the expressions by writing the numbers in the boxes.

- 1 A hard round black hat that businessmen sometimes wear
- 2 a farm animal that is kept for its wool and its meat
- 3 someone whose job is to help children cross a road safely on their way to school
- 4 a particular type of clothing worn by all the members of a school
- 5 someone who rides on waves while standing on a special board
- 6 a box in a post office or street, in which letters are posted
- 7 a vehicle that a car can pull and in which people can live and sleep when they are on holiday; or a caravan which always stays in the same place and is used as a house
- 8 a bus with two levels
- 9 a small structure that is partly or completely enclosed, containing a public telephone
- 10 an outdoor sale where people sell things from the back of their cars

(Minden mondat kétszer hangzik el.)

PART 3 - BY (THE) SEA

1 LOUISA LIFEBOAT

1 Do you remember? Word brainstorm!

Ez a szógyűjtő feladat nem verseny, fogadjunk el tehát minden szót, ami a tanulók eszébe jutott. Az eredményt összesíthetjük a táblán: melyik szó kapta a legtöbb szavazatot?

6 A Good Read

Ahogy a *A LECKÉK FELÉPÍTÉSE – JAVA-SOLT MÓDSZEREK ÉS TECHNIKÁK* c. fejezetben olvashattuk, ezeknek a részeknek a cél-

ja kedvet ébreszteni a világirodalom népszerű ifjúsági regényeihez.

Feldolgozásuk többféleképpen történhet:

- Használhatjuk fordítási feladatnak.
- Használhatjuk olvasásértési gyakorlatnak.
- Kezelhetjük szabadon, pl. *Reading for pleasure*.

2 MOLLY MALONE

1 Do you remember? Play the Telegram Game.

A *Telegram Game* lényege az, hogy a megadott szó betűivel kezdődő szavakból állítsunk össze egy nyelvtanilag helyes (de nem feltétlenül értelmes) mondatot. Adjunk a csoportoknak időkeretet, pl. 3 percet szavanként! Kétféleképpen játszhatjuk:

- Minden csoport húz egy szót (minden csoport egy négy- vagy egy ötbetűs szót).
- A csoportok szabadon választhatnak a megadott szavakból többet is, de ekkor növeljük az időkeretet, mondjuk 10 percre!

3 Talk about the pictures.

Ezt a feladatot is többféleképpen végeztethetjük:

- Egy-egy pár egy képet kap, s arról az egyről kell a lehető legtöbbet beszélniük.
- A pároknak adunk elegendő időt ahhoz, hogy mindegyik képről mondjanak néhány mondatot.

Mindegyik esetben ügyeljenek a képleírás menetére! (Emlékeztetőül: 1. A lényeg egy mondatban; 2. Részletezés; 3. Saját gondolataik.)

3 Match the sentences with the pictures, then put them in the correct order.

Ezt a feladatot követheti beszélgetés: *Have you ever been by the sea? Where? Did you collect shells? If not: Would you like to go to the seashore? What would you like to do there? Would you like to collect shells? Do you collect anything? What do you collect? stb.*

3 NAVIGATION

5 A Good Read

A feldolgozáshoz ld. *A LECKÉK FELÉPÍTÉSE – JAVASOLT MÓDSZEREK ÉS TECHNIKÁK* c. fejezetet, ill. az első leckében leírtakat!

3 What do we know from looking at this picture?

a) Work in three groups. Choose one picture and speculate about it.

Ehhez a feladathoz nem szükséges, hogy a tanulók tudják, kit ábrázol a választott kép. (Persze, ha tudják, az egyáltalán nem baj!) A cél az, hogy következtetéseket vonjanak le a képen látható személy kinézetéből, ruházatából, arckifejezéséből, és használják szabadon fantáziájukat.

b) Find the answers to these questions.

A feladatnak ehhez a részéhez szükség lesz az *EXTRA TIME!*-ban megtalálható információkra, illetve ha van rá lehetőségünk, használjuk az internetet.

Végeztethetjük versenyszerűen is: az a csapat a győztes, amelyik először megtalálja a választ az összes kérdésre.

4 Dictation

The pirate went to the pier. He played with pebbles.

The sailor went to the shore. He saw some seagulls.

The captain went to the cliffs. What did he collect? Seals, buckets, crabs or shells?

Válasz: *Crabs*. (Az kezdődik "c"-vel, mint a *captain*, a *cliffs* és a *collect*.)

4 ON A DESERT ISLAND

1 Do you remember? Listen and repeat the true sentences.

1 Sir Francis Drake had twenty brothers. (F: eleven brothers)

2 His ship was called the Golden Hind. (T)

3 He was called the Queen's Parrot. (F: Pirate)

4 James Cook sailed around the world twice. (T)

5 He was the first European to land on New Zealand. (T)

6 He was stabbed to death by Hungarian natives. (F: Hawaiian)

7 Admiral Horatio Lord Nelson was born in Norfolk. (T)

8 He died at the battle of Trafalgar. (T)

9 Nelson's Column stands in the centre of Piccadilly Circus. (F: Trafalgar Square)

A másodszori hallgatáskor javíttassuk a hamis mondatokat!

7 Listening for pleasure: A desert island joke

A desert island joke

Three guys, stranded on a desert island, find a magic lantern containing a genie. The genie grants them each one wish. The first guy wishes he was off the island and back home – and poof!, he is back home. The second guy wishes the same thing – and poof!, he is gone too. The third guy says, 'I'm lonely. I wish my friends were back here.'

A könyvben található részlet eredeti, így nehez olvasmány. Nem várhatjuk el mindenkitől, hogy mondatról mondatra lefordítsa. Mindenképpen könnyebbséget jelent, ha vannak olyan tanulóink, akik már olvasták a regényt. Őket megkérhetjük, hogy – csoportmunkában – fordítsák le a részletet vagy annak egy részét.

További javaslatok a feldolgozáshoz:

- Kerestessük ki az egyes képekhez tartozó néhány mondatos részeket, és csak azokat fordítsuk le!

- Hozzunk (vagy hozassunk) be néhány magyar kiadást, és hasonlítsuk össze a magyar fordítást az eredeti szöveggel; pl. egy-egy tanuló olvasson fel egy-egy mondatot vagy kisebb részt magyarul, majd a többiek ugyanazt magukban angolul!
- Hagyatkozhatunk a munkafüzet két rövid feladatára, amelyekben néhány szó magyar megfelelőjét kell leírni, illetve pár mondatban összefoglalni a részlet lényegét.

5 PIRATES AND SMUGGLERS

4 Grammar: Past Continuous (revision)

Biztassuk a tanulókat, hogy találjanak ki variációkat az első vicchez, az adott nyelvtani szerkezetet használva: *What was he doing when a shark bit his leg off? What was he doing when a cannibal cut off his hand? What was he doing when a seagull pooped in his eye?*

3 A quiz on pirates

Ha a tanulókat érdekli a téma, ők maguk is összeállíthatnak egy vetélkedőt, korábbi olvasmányaik vagy az internet használatának segítségével.

LET'S REVISE 3

6 Dictation

This famous novel was published in 1719. The main character is a sailor who was shipwrecked. He lived on a desert island for 28 years. He helped a native to escape from cannibals. He named his new friend Friday. Who wrote this novel? What is the title?

Válasz: *Daniel Defoe, Robinson Crusoe.* (Fogadjuk el így is: *Defoe és Robinson.*)

Treasure Island Boardgame

A társasjátékot a tanulók 3-4 fős csoportokban játszhatják a szokásos módon: bábukkal, dobókockával. Az lesz a győztes, aki a sok viszontagság után először rábukkan a kincse.

A munkafüzetben a Robin Hood egyszerűsített változatát olvashatják a tanulók. Remélhetőleg többen kedvet kapnak ahhoz, hogy az egész regényt elolvassák!

TEST 3

Listen and write in the missing words.

HOW TO COLLECT SHELLS

Take these things with you: a magnifying glass, paper for labels, a pen, a bucket, plastic bags and a trowel.

Search on the rocks low down on the shore, under seaweed and stones and in the sand.

Put each shell in a separate bag, with a label saying where you found it.

When you get home, clean your shells in warm water with a soft brush. Leave them to dry on newspaper.

Keep your collection either in a shoe box or make a chest of drawers by sticking together some large matchboxes.

PART 4 - AT SCHOOL AND AFTER SCHOOL

1 QUIT

1 Do you remember? What do you say in English in these situations?

Lehetséges megoldások (természetesen több megoldás is elképzelhető):

- 1 (Excuse me.) *What does 'upset' mean?*
- 2 (Excuse me.) *What is 'ablakpárkány' in English?*
- 3 *Sorry, I don't understand.*
- 4 *Could you say that again slowly, please?*
- 5 *Pardon?/Sorry?/Could you repeat it, please?*

- 6 (*Excuse me.*) *How do you spell this word?*
 7 (*Excuse me.*) *How do you pronounce 'with'?*

2 Conversation fillers. Listen and repeat.

Kicsit beszéljünk el a tanulókkal arról, hogy a kommunikáció során gyakran használunk efféle kifejezéseket, magyarul is. Vajon miért van ezekre szükség? Mennyiben tekinthetők udvariasnak? (Melyik igen, melyik nem?) Mi lenne, ha sehogyan sem reagálnánk beszélgetőtársunk közlendőjére?

A következő órán lesz rá módjuk, hogy kipróbálják a használatukat.

3 Where's Aaron?

A gyerekek megnyugtására elmondhatjuk, hogy Aaronnak biztosan semmi baja sem lett a hótól, hiszen jól be volt takarva. (Az ötlet igaz történeten alapul. Férjemmel történt meg, hogy kisbaba korában kint aludt a babakocsiban a ház előtt, és szülei nem vették észre, hogy közben elkezdett havazni. Mire észbe kaptak, addigra teljesen belepte a hó, és csak a két pici lyukat lehetett látni, ahol az orrán keresztül vette a levegőt, de fel sem ébredt! Természetesen semmi baja nem esett, még csak meg se fázott.)

4 Echoing. Use the description of your holiday in your workbook.

Hívjuk fel a tanulók figyelmét a különböző intonációkra! Mit fejezhetünk ki vele? Csodálkozást, megdöbbenést, kétkedést, egyetértést vagy egyszerűen csak jelezni akarjuk a partnerünknek, hogy figyelünk rá?

2 RULES

5 Listen and complete the joke.

Two boys were fighting in the corridor. The teacher separated them and said,

'You mustn't behave like that! You must learn to give and take.'

'We did, miss,' replied one of the boys. 'He took my crisps and I gave him a thump.'

1 Do you remember? What do these signs say? Where do you find them? Tell your partner.

Hívjuk fel a tanulók figyelmét, hogy ahol lehet, használják a *You mustn't...* tiltó alakot, pl. *You mustn't smoke here. You mustn't touch the fence.* stb.

3 SKATER BOY

3 Act it out (you can change the words in bold).

Az utolsó párbeszédet játsszák el úgy, mint a valóságnak megfelelő szituációt (tehát az ő barátjukat/barátnőjüket nevezzék meg, annyi ideig maradjanak, ameddig a szülei el szokták őket engedni stb.)!

3 Listen to the text about a skater boy.

Csak az érdekesség kedvéért: a szövegben szereplő fiú, Samu a saját hangján szólal meg a hanganyagban. A My English Book sorozatban a kezdetek óta sok szereplőnek kölcsönözte már hangját, édesapjával – aki a BBC kelet-európai tudósítója – együtt.

4 ...Do you know the song 'Sk8er Boi' by Avril Lavigne?

Ennek a dalnak nagyon jó szövege van, kitűnően használható fordítási gyakorlatnak. (Az interneten megtalálható, a dal klipjével együtt.)

6 Dictation

I must dust the furniture but I don't have to do scuba diving.

I must hang out the washing but I don't have to do hang-gliding.

I must water the plants but I don't have to go water skiing.

What do I have to do? Snowboarding, rock climbing or hoovering the carpet?

Válasz: *Hoovering the carpet.* (Az házimunka, a másik kettő sport.)

4 TO BE AN INTERPRETER... OR A DUSTMAN?

1 b) Write all the jobs and professions you can think of.

Tisztázzuk a *job* és a *profession* szavak közti jelentéskülönbséget. Erősebb csoportban megadhatjuk a meghatározásokat angolul, és hagyjuk, hogy a tanulók maguk jöjjenek rá a különbségre: a **job** is the work that you do regularly in order to earn money, especially when you work for a company or public organization; a **profession** is a kind of work for which you need special training and a good education, for example teaching, law, or medicine.

5 Play 'What's my job?' Think of a job and mime it.

Ezt a játékot játszhatjuk a közismert "Amerikából jöttünk..." mintájára, tehát ketten játszanak elegy foglalkozást, megadva annak kezdőbetűjét. Aki először kitalálja, az választhat párt magának, akivel eljátsszák a következőt, és így tovább.

3 Interview suggestions

Induljunk ki a képekből! *What is happening? Look at the committee. Which one is the chairperson? Which one looks sympathetic? Which one looks unsympathetic? Which one has just asked a question? How does the boy feel?*

4 Act out a school interview.

Válasszunk ki egy háromfős felvételi bizottságot és három jelentkezőt! (Ha az időbe belefér, a jelentkezők számát lehet növelni, és választhatunk új bizottságokat is.) Adjunk felkészülési időt! A bizottság tagjai döntsék el, ki hogy fog viselkedni: legyen egy szigorú, elutasító (mint a rendőrségi kihallgatásokon az ún. *hard cop*) és egy kedves, támogató (*soft cop*) is. Döntsék el azt is, ki melyik kérdést fogja feltenni. A felvételizők a kérdések alapján vázlatot készíthetnek. A végén beszéljük meg, hogy érezték magukat a jelentkezők, mi volt a véleményük a bizottságról. A bizottság döntse el, ki állta meg legjobban a helyét, kit fognak felvenni a három jelentkező közül.

5 UNIVERSITY

1 Do you remember? Listen to an interview and write down the questions.

I: What's your name?

A: Samuel Owen.

I: When and where were you born?

A: On 3 December, 1995.

I: Which school do you attend?

A: Trinity School.

I: How many languages do you speak?

A: I speak Russian. And a little French.

I: Why are you interested in this school?

A: Because I think I'm good at computers... and Maths.

I: Thank you.

Ehhez a beszélgetéshez kapcsolódik a munkafüzetben a 2. feladat. Megcsináltathatjuk bevezetesképpen vagy a hallgatás után visszacsatolásként.

2 Checking information

A könyvben és a munkafüzetben szereplő kérdőív egy amerikai programra vonatkozik, erre utalnak a *zip* és a *cell phone* kifejezések. Feladatként adhatjuk, hogy a tanulók nevezzék meg ezeknek a brit megfelelőjét! (*Post code, mobile phone*)

LET'S REVISE 4

2 Listen and complete the table.

- 1 My name is Natasha. I can speak three languages: Spanish, German and Zulu so I think I'm good at languages. I want to be an interpreter. I don't think I'm very good at sports. I can't ride a bike or swim!
- 2 My name is Carrie. I'm good at making things: I can sew and knit, I can cook and I like DIY. But I'm really bad at chess! What do I want to be? Um... I haven't decided it yet, but perhaps a hotel manager.
- 3 I'm Sam. I'm good at Mathematics, especially at geometry and I'm also good at drawing so I want to be an architect. I'm quite bad at singing and I have no ear for music at all.
- 4 My name's Dan. I love computers and I'm rather good at programming. I would like to be a web designer, but I don't do very well at school. I don't think I would go to university.

8 Dictation

Mike wants to be a miner.

Kate wants to be a tailor.

George wants to be a lawyer.

Who wants to be a vet? Julia, Ed or Nick?

Válasz: *Ed.* (Ebben a névben ejtjük ugyanazt a hangot, mint a *vet* szóban.)

TEST 4

Listen to the school rules. Match each rule with the correct picture. Write the numbers in the boxes. Then listen again. Must you or mustn't you? Tick or cross.

- 1 You must be in the school 15 minutes before lessons start.
- 2 You mustn't bring knives or weapons.
- 3 You mustn't dye your hair or wear make-up.
- 4 You mustn't use a cheat sheet.
- 5 You must be polite to the teachers.
- 6 You mustn't damage the equipment.
- 7 You must have a shower after PE lessons.

- 8 You mustn't run in the corridors.
 - 9 You mustn't fight or bully other pupils.
 - 10 You must study the lessons.
- (Minden mondat kétszer hangzik el.)

PART 5 - MURDER FOR DINNER

1 VEGETABLES AND MEAT

4 Rewrite the dialogue. Then act it out.

Figyeljünk arra, hogy a tanulók csoportmunkában, közösen oldják meg a párbeszéd átírását is (a munkafüzetben)! Mivel az egyik szereplőnek csak egy fél mondat szerepe van, dolgozhatnak háromfős csoportokban. Ha végeztek, hallgassunk meg – és nézzünk meg – néhány változatot!

4 Listen to the dialogue and answer the questions.

Man: Hi, this is Paolo pizza service.

Gary: Hello. I'd like four pizzas, please. A large Volcano, a small Seafood, a large Four Seasons and a medium Mushrooms.

Man: Yes. Please say your telephone number, area code first.

Gary: It's 0871 1326 077.

Man: OK. You ordered a small, a medium and two large pizzas, and your telephone number is 0871 1326 077. Is that correct?

Gary: Yes, it is.

Man: Coming right up! Bye!

2 WHAT'S FOR DINNER?

4 Explain the word.

A munkafüzetben találunk néhány ötletet az elmagyarázandó szavakra, ezek a következők: fröccs, pogácsa, bicska, napközi, hátizsák, tetű, koporsó, dadog, suttog, zabál. Természetesen a lehetséges szavak száma korlátlan, hagyjuk a gyerekeket érvényesülni!

Ha versenyszerűen akarjuk végeztetni ezt a feladatot, adjunk pontot a jó meghatározásért is, hiszen ez az előfeltétele annak, hogy a szó kitalálható legyen.

5 Evening news

A hírt használhatjuk fordítási gyakorlatként. Külön értékeljük, ha sikerült visszaadni a szöveg stílusát!

2 A little bit of history

A szöveg feldolgozásához a tanulók használjanak szótárt (bár az ismeretlen szavak a tankönyv végén, a szövegben is megtalálhatók)! A képeken szereplő dolgok nevét is kikereshetik magyar–angol szótárból.

3 Play 'Twenty questions'.

A barkochbajátékhoz meghatározhatjuk, hogy miket adhatnak fel kitalálni:

- csak a szövegben szereplő tárgyakat vagy személyeket
- csak egy bizonyos korra (*The Stone Age, The Bronze and Iron Ages, Ancient Greece, The Roman Empire*) jellemző dolgokat
- csak tárgyakat vagy csak személyeket
- bármit, tetszésük szerint!

4 Dictation

He is in a Greek myth. He was a very big giant. He decided that he must give the people fire. So he stole fire from heaven. But Zeus got very angry and chained him to a big rock. Who was he? Válasz: *Prometheus*. (Fogadjuk el magyaros helyesírással is!)

3 X-FILES

3 The mystery in Tintagel

Itt is használhatjuk az újsághírt fordítási gyakorlatként.

A tanulók kreativitására alapozó ötlet: Milyenek képzelik a gyanúsítottakat? Csoportmunkában rajzoltassuk le őket, illetve készítsenek leírást róluk! Végül meg lehet tekinteni és össze lehet hasonlítani egymás munkáit.

3 The Story of King Arthur

Arthur király történetét többféleképpen is feldolgozhatjuk:

- A képek alapján maguk a tanulók találják ki a történetet (kérdésekkel segíthetünk)
- Hallás utáni értési feladatként
- Fordítási gyakorlatként (több részre bontva, több csoportnak kiadni)

4 Act out the story of King Arthur.

Természetesen ez a feladat nem kötelező. Ha a tanulóknak van kedve hozzá, akkor sem muszáj az egész történetet előadniuk, hanem választhatnak egy-egy részt, melyet kisebb csoportokban mutathatnak be a többieknek.

4 YOU'LL BE SURPRISED!

3 Seven suspects

Ha előző alkalommal lerajzoltattuk a gyanúsítottakat, most érdemes összehasonlítani a könyvben szereplő rajzokkal. Ha nem készítették még jellemzést róluk, akkor kezdjük ezzel, még a párbeszéd feldolgozása előtt! Egy-egy csoport adjon leírást egy-egy gyanúsítottról! Előre is megadhatjuk nekik a személyeket, de választhatnak ők maguk is. Ebben az esetben a többi csoportnak ki kell találni, kiről szól a jellemzés!

3 King Arthur and Attila, the Hun

A szerző teljes cikke – mely 2001-ben Angliában jelent meg – megtalálható a *FÜGGELÉK* c. részben, illetve az interneten. A honlap címe: www.myenglish.extra.hu

5 ...ZERO!

3 What do you think? Discuss with the others. Now listen and check.

J: The murderer is Robert! Isabel overheard his conversation with Laura. Laura wanted to buy the original painting.

G: And Isabel realised that Robert was a forger. So she tried to blackmail him. Then Robert started to panic that Isabel would tell about it to the police and of course, he didn't want to go to prison.

J: ...So he stabbed her to death!

LET'S REVISE 5

2 Look at the picture and say what happened a few weeks later.

A csoportok először szóban oldják meg a feladatot, majd ismertessék a többi csoporttal! Csak ezután írják le a munkafüzetbe, hogy mi történt a szereplőkkel!

5 Listen to the recipe and write down the ingredients.

INGREDIENTS

4 large potatoes, peeled and diced
 12 cm/5 inch piece of smoked kolbassa sausage, cut into 6 mm/¼ inch pieces
 2 onions, dice
 2 garlic cloves, crushed
 ½ green sweet pepper, deseeded and diced
 60 ml/2 fl. oz. vegetable oil or lard
 ½ teaspoon salt
 1 teaspoon paprika
 600 ml/20 fl. oz. water

Instructions

- 1 Place the oil, onions, green pepper and garlic in a large saucepan and heat over a medium heat. Continue to sauté until golden brown.
- 2 Remove from the heat, add the paprika and mix well.
- 3 Add the diced potatoes and ¾ of the water, mix well and bring to the boil. Reduce the heat, cover and cook over a low heat for 15 minutes.
- 4 Add the remaining water and pieces of kolbassa sausage. Mix well. Cover and continue to cook for a further 15 minutes. Serve hot.

6 A quiz

A kérdéseket társasjátékszerűen is feldolgozhatjuk. Néhány ötlet:

- Két csapatra osztjuk az osztályt. A kérdések számát felírjuk a táblára. Kis felkészülési idő után az első csapat kér egy kérdést a második csapatnak. Ennek a számát letöröljük. Ha a második csapat tudja a helyes választ, kap egy pontot. Ha nem tudják, az első csapat válaszolhat. Utána a második csapat kér egy kérdést az elsőnek, és így tovább.
- Ha nagy az osztály, három vagy négy csapatra is oszthatjuk. A játék a fentiek szerint zajlik, a csapatok egymás után következnek. Ez a mód annyiban izgalmasabb, hogy ha a 2. csoport nem tudja a választ, a lehetőség átkerül a 3.-hoz – lehet pontot “rabolni” –, illetve ha ők se válaszolnak helyesen, a 4.-hez, és ha ők sem tudnak felelni, a válaszadás lehetősége visszakerül az 1. csoporthoz. A csoportok így nem csak a saját kérdésüknél figyelnek oda, hanem a többiekére is – hátha ők válaszolhatnak!
- A kérdések betűjelét kis cédulákra felírjuk, egy kalapba (vagy zacskóba, dobozba...) tesszük, ebből húznak a csapatok. A helyes válaszok egy-egy pontot érnek.

7 Dictation

He was a wise man and he could see into the future. He was a wizard. He grew up King

Arthur. When he was very old, he fell asleep in a cave. He will only wake up if Britain is in big danger. Who was he?

Válasz: *Merlin.*

TEST 5

Listen to the text about Robin Hood. Then read the sentences. Are they true or false?

In the rude days of King Richard and King John there were many great woods in England. The most famous of these was Sherwood forest, where the king often went to hunt deer. In this forest there lived a band of brave men called outlaws. It means they had done something that

was against the laws of the land, so they had to hide in the woods to save their lives. There they spent their time in roaming about among the trees, in hunting the king's deer, and in robbing rich travellers that came that way.

There were nearly a hundred of these outlaws. They were dressed in suits of green, and armed with bows and arrows. Their leader was called Robin Hood. Robin never allowed his men to hurt or kill anybody. But he didn't feel sorry for the rich men who lived in great houses and did no work. He stole money from the rich to give to the poor. He was always kind to the poor, and he often sent help to them. Because of his kind deeds, Robin soon became a hero all over the land.

A TESZTEK MEGOLDÁSA ÉS ÉRTÉKELÉSE

TEST 1

	MEGOLDÁS	MEGJEGYZÉS	ÉRTÉKELÉS
1	(egyéni)	<i>Fogadjuk el a rövid válaszokat is!</i>	Minden helyes mondatért 1-1 pont.
2	1 C 2 D 3 C 4 C 5 B 6 A 7 C 8 B 9 C 10 B 11 C 12 B 13 C 14 B 15 A		Minden helyes válaszáért 1-1 pont.
3	1 put 2 pants 3 beard 4 slim 5 theatre		Minden helyes válaszáért 1-1 pont.
4	1 In the picture I can see a family. 2 There is a tent in the background. 3 Would you like a cup of tea? 4 Excuse me, where is the fitting room? 5 You shouldn't watch so much TV. 6 Did you have breakfast? 7 Yes, I did. 8 What did you do then? 9 I left home. 10 I got to school at noon.	<i>Have you had...? Yes, I have. ...at 12 (o'clock).</i>	Minden helyes mondatért 1-1 pont.
5	(egyéni)		A tartalomért és a nyelvhelyességért max. 5-5 pont.

TEST 2

	MEGOLDÁS	MEGJEGYZÉS	ÉRTÉKELÉS
1	1 - 1 2 - 10 3 - 8 4 - 6 5 - 3 6 - 7 7 - 9 8 - 4 9 - 2 10 - 5		Minden helyes válaszáért 1-1 pont.
2	1 - in 2 - on 3 - to 4 - for 5 - on		Minden helyes szóért 1-1 pont.
3	1 What is it about? 2 How far is your house? 3 How long does it take? 4 Where are you staying? 5 (egyéni)	<i>...the film/DVD... ...from here? ...to get there?</i> <i>Bármilyen nyelvtanilag helyes kérdést fogadjunk el!</i>	Minden helyes kérdésért 1-1 pont.
4	/ɪ/ bin trip /i:/ keen deal sheet heel /ɪə/ near real theory Odd one out: rise		Minden jó helyre írt szóért 1-1 pont.
5	1 Pick salami is made in Hungary. 2 This castle was built in the 13th century. 3 I may go to Scotland. 4 May I get in the car? 5 Can I have the hairdryer?	<i>I might go... Can I...? May I...hairdrier?</i>	Minden helyes mondatért 1-1 pont.
6	(egyéni)		Összesen 15 pont, minden hibáért 1-1 pont levonás

TEST 3

	MEGOLDÁS	MEGJEGYZÉS	ÉRTÉKELÉS
1	1 - bucket 2 - rocks 3 - shore 4 - seaweed 5 - shell 6 - found 7 - water 8 - dry 9 - Keep 10 - matchboxes		Minden helyes szóért 1-1 pont.
2	PEOPLE: crew navigator sailor PLACES: coast harbour shore ANIMALS: crab seagull seal Odd one out: scurvy		Minden jó helyre írt szóért 1-1 pont.
3	bay - may blow - row gale - sail high - supply key - quay		Minden helyes szópárért 1-1 pont.

	MEGOLDÁS	MEGJEGYZÉS	ÉRTÉKELÉS
4	1 I have just arrived. 2 I want you to stay here. 3 Let me get you a drink. 4 If I had money, I would buy a car. 5 We were sailing when I saw a whale.	<i>...bring... ...some money...</i>	Minden helyes mondatért 1-1 pont.
5	1 1758, Burnham Thorpe Rectory, Norfolk 2 Megpróbált elejteni egy jegesmedvét a bundájáért. 3 Emma (Lady Hamilton) 4 Igen, egy lánya, Horatia 5 Egyik szemére megvakult és könyöktől lefelé elvesztette a jobb karját. 6 1805-ben Trafalgnál mellbe lőtték.	<i>Egyik is elég. Egyik is elég. Az „igen” is elég.</i>	2 pont 2 pont 1 pont 1 pont 2 pont 2 pont
6	(egyéni)		A tartalomért és a nyelvhelyességért max. 5-5 pont.

TEST 4

	MEGOLDÁS	MEGJEGYZÉS	ÉRTÉKELÉS
1	6 ✓ 1 X 8 X 2 X 9 ✓ 7 X 10 ✓ 4 X 5 X 3 ✓		Minden helyes megoldásért 1-1 pont.
2	SPORTS: water skiing, cave exploration HOUSEHOLD CHORES: iron the clothes, dust the furniture, Hoover the carpet PROFESSIONS: travel agent, web designer, computer programmer		Minden jó helyre írt kifejezésért 1-1 pont.
3	1 C 2 B 3 D 4 B 5 B 6 A 7 C 8 B 9 D 10 A 11 C 12 A		Minden helyes válaszért 1-1 pont.
4	1 isn't she 2 haven't you 3 can't they 4 weren't you 5 didn't he 6 is he 7 do you 8 has he 9 did she 10 can we		Minden helyes kérdésért 1-1 pont.
5	(egyéni)	<i>Fogadjunk el minden odaillő, nyelvtanilag helyes megoldást!</i>	1, 3, 4, 6: 2-2 pont 2, 5: 1-1 pont
6	(egyéni)		A tartalomért és a nyelvhelyességért max. 5-5 pont.

TEST 5

	MEGOLDÁS	MEGJEGYZÉS	ÉRTÉKELÉS
1	1 T 2 T 3 F 4 F 5 T 6 F 7 F 8 F 9 T 10 T		Minden helyes megoldásért 1-1 pont.
2	/ɑː/ art bargain garlic /ɔː/ law pork prawn sauce sword /ʌ/ drug Odd one out: want		Minden jó helyre írt szóért 1-1 pont.
3	(egyéni)	<i>Fogadjunk el minden érthető magyarázatot, eltekintve a (nem értelemzavaró) nyelvtani hibáktól!</i>	Minden helyes megoldásért 1-1 pont.
4	1 She said she was very busy. 2 He said you were suspect! 3 She said she had a problem. 4 They said they could eat him. 5 He said he would phone them later. 6 He said he wanted an icecream. 7 She said she didn't know that boy. 8 He said Fred was in the kitchen. 9 They said they were doing homework. 10 He said he wouldn't stay here.		Minden helyes mondatért 1-1 pont.
5	1 Both (of the) kids like chicken breast. 2 Neither of them eats hot pepper. 3 Three knights came to the castle. 4 All of them had a sword. 5 None of them murdered the king.	<i>...children... ...of the kids... ...have come... ...have murdered... ...(have) killed...</i>	Minden helyes mondatért 1-1 pont.
6	(egyéni)		A tartalomért és a nyelvhelyességért max. 5-5 pont.

ÉRTÉKELÉS:

Erősebb csoportban:

46–50: 5 (92%-tól)

40–45: 4 (80%-tól)

30–39: 3 (60%-tól)

20–29: 2 (40%-tól)

0–19: 1

Gyengébb csoportban:

45–50: 5 (90%-tól)

38–44: 4 (76%-tól)

26–37: 3 (52%-tól)

17–25: 2 (34%-tól)

0–16: 1

FÜGGELÉK

ARTHUR AND THE HOLY... CROWN by Csikósné Marton Livia

King Arthur – the name echoes loudly down the centuries, conjuring up rich images of mystery and power, chivalry and romance. But did he exist at all? Is he a mixture of several historical figures? What is the origin of those wonderful stories of the Round Table, of Excalibur and the Holy Grail...? Did Arthur really make conquests from Iceland to the Alps? We shall never really know – but we can examine the facts of the legends in search of the shadow of Arthur ‘looming large behind every record of his time, yet never clearly seen’ (Morris, *The Age of Arthur*)

King Arthur and *Attila, the Hun*: two charismatic figures of the 5th century... But were there any connections between them? Did they know each other? Did they meet or at least hear about each other? These questions are difficult to answer. All the more so since there is no primary evidence of reign, or even existence of Arthur. We have only a few secondary sources like *De Excidio Britanniae*, or one single sentence in the *Historia Brittonum* (saying “Arthur battled together with the kings of the British but he was a strategist himself”) or Geoffrey of Monmouth’s *History of the Kings of Britain*, which itself drew upon an oral tradition.

A guide booklet (Pitkin) about King Arthur says: How did this legend arise? Where did it start? Arthur’s reputed career is spread over an impossibly long period. As a real person, he was probably active in the later decades of the 5th century. But the memory of him grew so potent among the Britons’ descendants that their storytellers credited him with the deeds of other men, perhaps the same name, or the exploits of younger followers, organised and inspired by him, and continuing the struggle after his death, may have been attributed in later legend to him personally.

(Let me comment on this statement: the same could be said for any legendary hero irrespective of whether or not they had actually lived.)

Unlike Arthur, there is no doubt that Attila was an historic figure. (He features in a number

of Hungarian, German, French, Italian and American dissertations, novels, dramas and operas.) From 430 AD, Attila ruled an area that was probably in today’s Great Plains of Hungary, with his younger brother, Buda, and from 445 alone. He died in 453. There is a myth that his life was taken by his new wife, but it is as more probable that a stroke killed him on his wedding night.

The Huns were a nomadic people from the steppes of Asia who made their first appearance in Europe around 370 AD, invading areas as far as the Rhine, conquering the Germanic tribes, and overrunning Pannonia and Slovenia. This is the time when the tide of barbarian attacks began to lap against the shores of the British Isles. (Might some of the Huns or even Attila himself have crossed the Channel? Trustworthy continental records tell of a British leader who took an army across the channel in 468-70. It could have happened in the opposite direction...)

Recent research suggests that Attila strove for the creation of a united Europe and occasionally cooperated with generals of the Roman Empire. He was unable to conquer Gaul (part of France) as he was stopped by the Roman general *Aetius* in 451. He also planned to take Rome, but it is said that he was met halfway by the Pope, who begged him to turn back (What he said to persuade this ruthless king to change his mind can only be a matter for conjecture. Rome was spared. Attila’s court is known to have include Christian priests and Greek and Roman clerks from Byzantium were active, and *St Jerome* mentions the fact that the Huns sang psalms. (The idea of Christianity has a great role in the stories about the quest for the Holy Grail.)

Attila’s immense and well-organized empire seems to have been kept together by the sheer force of his personality. Shortly after his death his tremendous empire, which may have reached

from China to France, collapsed. Attila's sons (of which he is said to have many, everywhere in the world) quarrelled over the estate; and one of them, known in Hungarian myths as *Csaba* (or *Yrnik*), returned to the steppes around the northern shoreline of the Black Sea. This is the story behind the idea that the Hungarians are related to the Huns and were actually reconquering Attila's heritage when they occupied the present territory of Hungary. Up to the 19th century, Hungarian chroniclers used to recount Hungarian history starting with Attila.

Among Hungarians, the legend of the *Sword of God* is one of the best known. Attila was foretold by a seer that one day he would get the Sword of God and with the help of its magic power he would be the Lord of the World. Some years later, a shepherd boy, following a bleeding and limping calf, saw a sword pointing upward growing out of the soil. He pulled it out and took it to Attila. Attila believed it was the Sword of God and came to regard it as a symbol of his power. *Flagellum Dei* – the Scourge of God – was the name given to Attila himself by the peoples fearing him and his Huns.

It is a story recognisably similar to that of the magic sword in the legends of King Arthur: the famous *Excalibur*... But there are other surprising parallels between the two accounts.

According to *Geoffrey of Monmouth*, Arthur was the son of *Uther Pendragon* (although the name "Uther" could be based on a misunderstanding, and the word "Pendragon" probably means 'Foremost Leader' or the 'Head of the Dragon'). Uther presented himself as the brother of Ambrosius - whose name is mentioned by *Gildas* -, and who, plausibly, was a leader or a prince. When he died, Uther became the King of Britain. At the same time Attila ruled his empire together with his brother, called *Buda*. Buda reigned the eastern part, his residence was in a town called *Sicambria* or *Ambrosia*, which he later named 'Buda' after himself (now part of the Hungarian capital city, Budapest). But he wanted total power, the reason that Attila killed him in 445 and he became the only king of the Huns. An interesting fact that not far from Tintagel there is a town called *Bude*. Legends say that

Arthur was conceived in Tintagel castle, the illegitimate child of *Ygerne* and Uther. We know little else about Uther, but his son, Arthur figures in many stories: the Quest for the Holy Grail, the Knights of the Round Table including one with the surprising name of *Sir Bors* – Bors is an ancient Hungarian name, and a legend mentions a hero called Bors (though he lived some hundred years later), after whom a county is named in Hungary (Borsod).

Arthur's death and his resting place remains a mystery. Maybe it is for this reason that his death has inspired so many poets, writers or painters. Here's one of the best-known ones, by *Edward Byrne-Jones*:

An interesting feature of this work is the crown on the ground to the right of the central kneeling figure. Here we see what look surprisingly like the Hungarian Holy Crown (ascribed with magic powers). So why did Byrne-Jones include this in his picture of Arthur? There is no record of him ever having visited Hungary or seeing the Holy Crown.

The history of the Holy Crown can be traced back to ancient times. *Csomor Lajos*, the Hungarian goldsmith and an expert on the Crown, believes that it was made in a Caucasian Christian Hun goldsmith's workshop sometime between 322 (apparition of martyr *St Demetrius*) and 795 (carrying off the Avarian treasure). According to his research, its enamel pictures

give proof of its 4th century origin. Other sources say that in the 6th century it belonged to the Hun King *Gordas*. So it could be Attila's crown in the 5th century – and legends say the same: the kings of the House of Árpád of Hungary inherited the Holy crown from Attila. A Polish chronicle describes that the Pope offered a crown to Attila on the condition that he withdraw from Rome... And if that were the case, the likelihoods that one of his sons would have inherited it.

Unfortunately, we don't know where Attila's resting place is. Legends has it that he was buried in a three-layered coffin: one made of iron, one made of silver and one made of gold on the bed of a river (thought to be the Tisza).

It is said that the river was dammed for the burial, and the slaves who buried him were then killed to prevent them locating the place. The water was then allowed to come back over his grave, and the place has never been seen from that time to this. Again there are strong resonances with the story of Arthur.

(And where did Arthur get his magic sword from? Merlin took him to a lonely lake, where a hand holding a magnificent sword broke the surface of the water...Was it Excalibur? Or the Sword of God? Who knows?..)

TARTALOM

Bevezetés	3
A tankönyv felépítése	4
A tankönyv felépítése	5
A leckék felépítése – javasolt módszerek és technikák	8
A munkafüzet	14
A hanganyag (2 db CD).....	16
A tesztek.....	16
A kerettanterv tartalma és követelményrendszere	17
Tanmenetjavaslatok	26
Megjegyzések, javaslatok az egyes leckékhez.....	33
A tesztek megoldása és értékelése	49
Függelék	53
